

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A COMUNEI **OȘORHEI** 2021-2027

ZONA METROPOLITANĂ ORADEA

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A COMUNEI **OȘORHEI** 2021-2027

ZONA METROPOLITANĂ ORADEA

CUPRINS

CAPITOLUL I – ANALIZA DIAGNOSTIC	
I.1. Context	04
I.2 Analiza situației existente	04
I.2.1 Cadrul general	08
I.2.2 Demografie	12
I.2.3 Terenuri și locuințe	16
I.2.4 Infrastructură și echiparea teritoriului	18
I.2.5 Servicii publice	20
I.2.6 Dezvoltare economică	25
I.2.7 Structuri de sprijinire a afacerilor	32
I.2.8 Calitatea factorilor de mediu și surse de poluare	35
I.2.9 Analiza SWOT	37
CAPITOLUL II-STRATEGIA DE DEZVOLTARE	
II.1. Viziune. Misiune. Obiective	44
II.2. Portofolii de proiecte	45
A. Lista proiectelor realizate/în curs de realizare în perioada 2015 - 2020	45
B. Lista proiectelor prioritare pentru perioada 2021 -2027	46
II.3. Programe de finanțare disponibile la nivel european în perioada 2021 - 2027	49
II.4. Monitorizarea implementării strategiei de dezvoltare	52
CAPITOLUL III- DIMENSIUNEA DEZVOLTĂRII ZONEI METROPOLITANE ORADEA	
III.1. Principalele direcții de dezvoltare la nivelul Zonei Metropolitane Oradea	56
III.2. Priorități de dezvoltare la nivel metropolitan pentru perioada 2021 – 2027	61
C. Investiții propuse la nivel metropolitan în infrastructura rutieră 2021 – 2027	62

CAPITOLUL I – ANALIZA DIAGNOSTIC

I.1 CONTEXT

Zona Metropolitană Oradea a fost creată prin asocierea Municipiului Oradea cu alte 8 unități administrativ teritoriale localizate în aria de proximitate, respectiv comunele **Biharia, Borș, Cetariu, Nojorid, Oșorhei, Paleu, Sânmartin și Sântandrei**. Aceste 9 entități au înființat, prin hotărârea Adunării Generale a Asociațiilor din data de 9 mai 2005, prima asociație de dezvoltare intercomunitară cu personalitate juridică din România, în format de arie metropolitană, respectiv **Asociația de Dezvoltare Intercomunitară Zona Metropolitană Oradea – ADIZMO**.

La data de 31 iulie 2007 comuna **Girișu de Criș** a aderat la asociație iar ulterior a devenit membru și comuna **Toboliu** - care s-a desprins de Girișu de Criș, devenind o unitate administrativ-teritorială separată. Din data de 2 iunie 2010, A.D.I. Zona Metropolitană Oradea (ADIZMO) numără 12 membri, Adunarea Generală a Asociațiilor (AGA) aprobând cu unanimitate de voturi și includerea comunei **Ineu**, ca membru cu drepturi depline.

Scopul asocierii, stabilit prin documentele de constituire, este de a stimula și sprijini creșterea prosperității teritoriului zonei, a bunăstării cetățenilor acesteia, respectiv a calității vieții locuitorilor.

Obiectivul general al ADIZMO

marchează conceptul de **dezvoltare durabilă a teritoriului metropolitan**, în perspectiva unui spațiu urbanistic comun, urmărind implementarea tuturor principiilor necesare asigurării unei coeziuni teritoriale bine încheiate.

Obiectivele specifice ale ADIZMO

stabilite de comun acord de către membrii asociației, țin de alinierea Zonei Metropolitane Oradea la standardele economice și sociale euro-atlantice, în consens cu cele naționale, de instaurare în teritoriul metropolitan a unui climat de piață aliniat procedurilor competiționale internaționale și, nu în ultimul rând, de creștere a coeziunii economice și sociale la nivelul zonei.

Între principalele **direcții de activitate** la nivel metropolitan regăsim elemente legate de promovarea unei strategii coerente de dezvoltare durabilă, de aplicare de politici publice care să permită o creștere continuă de valoare adăugată, de atragere, facilitare și sprijinire a investițiilor directe, de elaborare și implementare de proiecte cu impact major pentru sustenabilitatea zonei, la care se adaugă o serie de considerente care fac trimitere către viabilizarea unei poziții de policentru transfrontalier major.

Principalii factori care influențează traiectoria de dezvoltare a Zonei Metropolitane Oradea și implicit și a comunei Oșorhei, sunt de ordin politic, economic, socio-cultural și tehnologic.

Factori politici

Un prim factor de ordin politic ce poate afecta dezvoltarea unei comunități locale se referă la legătura dintre formațiunile politice aflate la guvernare și apartenența politică a persoanelor care administrează/reprezintă interesele comunității locale respective.

De asemenea, reforma administrației publice este un alt factor politic ce poate avea implicații atât asupra județului Bihor cât și asupra comunei Oșorhei. Descentralizarea serviciilor publice presupune atât transferul de autoritate și responsabilități de la nivelul administrației publice centrale la cel al administrației publice locale cât și transferul surselor de finanțare necesare bunei funcționări a serviciilor respective. Nu în ultimul rând, posibilitatea reorganizării administrative a teritoriului României poate duce la o creștere a importanței pe care o vor avea Zonele Metropolitane, cu efecte benefice și asupra comunei Oșorhei.

Alți factori politici care pot afecta dezvoltarea județului Bihor și a comunei Oșorhei pot fi din categoriile: grupuri de presiune (lobby) naționale și internaționale, conflicte militare, aderarea României la spațiul Schengen, calitatea de membru a României în diverse alianțe sau organizații internaționale etc.

Factori economici

Aderarea României la Uniunea Europeană reprezintă punctul de la care - la nivel național, a fost înregistrată o creștere economică ce poate fi caracterizată ca fiind spectaculoasă, dar care a fost bazată preponderent pe consum și nu pe producție, ceea ce - în coordonate economice, înseamnă un impact major și o durată prelungită a crizei mondiale la nivel național, comparativ cu alte țări. Astfel, putem afirma că un prim factor economic ce influențează dezvoltarea județului Bihor și implicit și a comunei Oșorhei, este contextul macroeconomic general.

Un alt factor economic important este reprezentat de nivelul fiscalității din România, în contextul în care există două categorii de obligații fiscale pentru operatorii economici: obligațiile fiscale față de bugetul de stat și obligațiile fiscale față de bugetul local. Principalele obligații fiscale față de bugetul de stat - impozitul pe profit, impozitul pe venit, taxa pe valoare adăugată, accizele, au o influență semnificativă asupra dezvoltării socio-economice a fiecărui județ și implicit și asupra fiecărei unități administrativ-teritoriale.

Per ansamblu, politica monetară a României reprezintă un factor major de influență asupra dezvoltării, prin acțiunile pe care autoritățile le realizează pentru a interveni pe piață: stabilirea cantității de masă monetară aflată în circulație, stabilirea unui prag maxim al inflației, stabilirea nivelului ratei dobânzii etc. De asemenea, situația macro economică generală afectează veniturile bugetului de stat și, în acest fel și sumele alocate bugetelor locale pentru finanțarea proiectelor de dezvoltare.

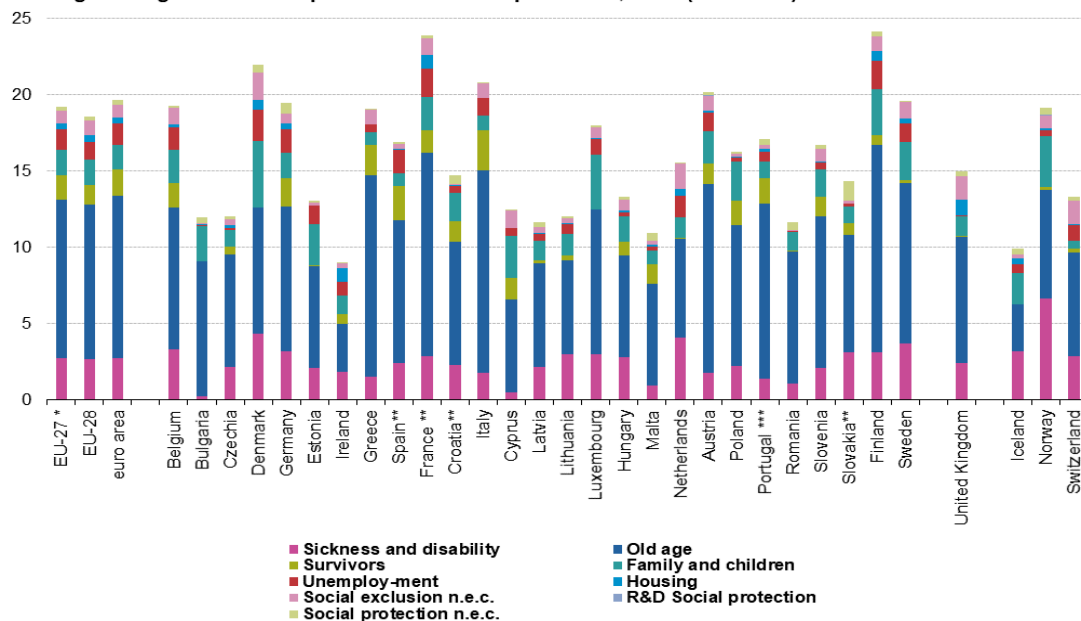
Factori socio-culturali

Unul dintre cei mai importanți factori socio-culturali ce influențează dezvoltarea județului Bihor și implicit și a comunei Oșorhei, este evoluția demografică, factor afectat de rata natalității și de fenomenul migrației externe. Efectele migrației de ordin social sunt reflectate în creșterea numărului familiilor monoparentale, creșterea abandonului școlar, creșterea delincvenței juvenile, creșterea ratei divorțialității etc.

De asemenea, trebuie avută în vedere și atitudinea populației vis-à-vis de valorile/elementele culturale, dar și interesul autorităților publice centrale (care se transferă și la nivel local) pentru dezvoltarea infrastructurii culturale și modernizarea patrimoniului cultural.

Și, nu în ultimul rând, un factor social ce afectează și dezvoltarea județului Bihor este reprezentat de politica din domeniul asistenței sociale, în contextul în care, raportat la nivelul european, România cheltuiește foarte puțin cu asistența socială. Astfel, conform datelor disponibile, în anul 2018, România se afla pe unul dintre ultimele locuri în Uniunea Europeană în ceea ce privește cheltuielile cu protecția socială ca și procentaj din PIB, respectiv o alocare de doar 14,7 % din produsul intern brut.

Total general government expenditure on social protection, 2018 (% of GDP)

* from 1 February 2020

** provisional

*** estimated

Source: Eurostat (gov_10a_exp)

Factori tehnologici

Finanțarea cercetării, nivelul de dotare tehnologică, rata de înnoire a produselor tehnologice, tehnologia informației și comunicării, accesul la rețelele electronice de comunicare rapide, sunt factori care influențează în mod fundamental dezvoltarea județului Bihor și implicit și a comunei Oșorhei. În România, fondurile alocate domeniului cercetării-dezvoltării, diminuate odată cu începerea crizei economice mondiale și lipsa de investiții suficiente în acest

domeniu au repercusiuni importante asupra tuturor celorlate sectoare ale vieții economice și sociale.

Dezvoltarea durabilă reprezintă forma de creștere care satisface nevoile societății în termeni de bunăstare pe termen scurt, mediu și lung și care vine în întâmpinarea nevoilor prezente, fără a compromite capacitatea generațiilor viitoare de a-și satisface propriile nevoi. Cu alte cuvinte, o conciliere între mediul înconjurător și economie, ce reprezintă o cale de dezvoltare care susține progresul uman pentru întreaga planetă și pentru un viitor îndelungat, urmărind interacțiunea compatibilității celor patru sisteme: economic, uman, ambiental și ecologic precum și simultaneitatea progresului în toate aceste patru sisteme.

Contextul strict necesar unui astfel de demers îl reprezintă calitatea activității administrative, competența, asumarea responsabilității deciziilor, garantarea respectării legilor și asigurarea accesului cetățenilor la informațiile de interes public, cu alte cuvinte **o guvernare eficientă**.

Obiectivul general al Strategiei de Dezvoltare Durabilă a Comunei Oșorhei îl reprezintă **creșterea standardului de viață pentru locuitorii săi, prin valorificarea resurselor existente și promovarea potențialului local.**

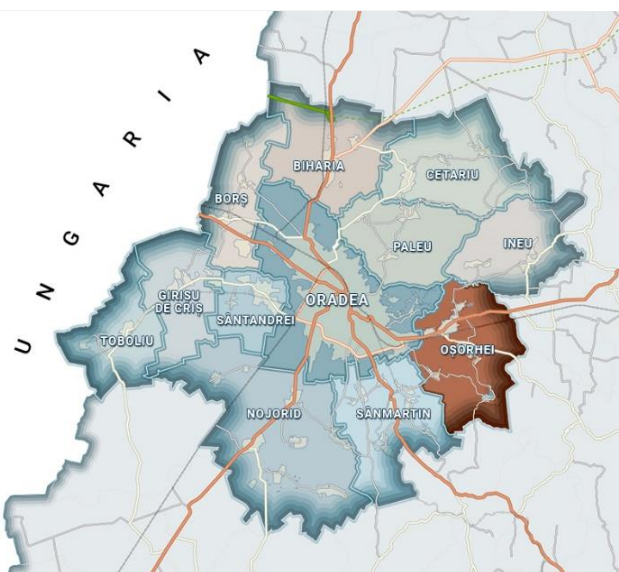
În demersul de realizare a acestui obiectiv s-a pornit de la o analiză completă și realistă a situației existente la nivelul comunei Oșorhei, corelată cu analiza contextului de la nivelul Zonei Metropolitane Oradea, din județul Bihor, din Regiunea de Dezvoltare Nord-Vest, precum și de la nivel național, identificând problemele existente și măsurile care trebuie adoptate, urmate de conturarea profilului strategic urmărit și a unui portofoliu de proiecte bine structurat, cu accent pe relevanță și cu un potențial real de implementare.

I.2 ANALIZA SITUAȚIEI EXISTENTE

I. 2.1 CADRUL GENERAL

SCURT ISTORIC

Istoria comunei Oșorhei a fost și este influențată de așezarea acesteia în apropierea orașului Oradea. Primele atestări documentare ale satelor Alparea, Cheriș și Felcheriu, care alcătuiesc în prezent comuna Oșorhei, datează din jurul anilor 1202-1203. Mai târziu, în anul 1236, apar în diverse documente și primele referințe la satele Oșorhei și Fughiu. În anul 1692, după înfrângerea turcilor, cetatea Oradea și satele înconjurătoare – inclusiv teritoriul Oșorhei - au fost înglobate în Imperiul Habsburgic.

AȘEZARE GEOGRAFICĂ

Comuna Oșorhei este situată în partea centrală a județului Bihor, în cadrul Regiunii de Dezvoltare Nord - Vest. În Zona Metropolitană Oradea, comuna Oșorhei este amplasată în partea de sud-est, învecinându-se la nord cu comunele Ineu și Paleu, la vest cu Municipiul Oradea și comuna Sântandrei, la sud cu comuna Hidîșelu de Sus și la est cu comunele Copăcel și Săcădat.

Situată la o distanță de circa 9 km de Municipiul Oradea, comuna Oșorhei s-a dezvoltat de-a lungul drumului european E60 (DN1) și magistralei feroviare 300.

ORGANIZARE ADMINISTRATIVĂ

Din punct de vedere administrativ, comuna Oșorhei se compune din cinci sate: Oșorhei (reședința de comună), Fughiu, Alparea, Cheriș și Felcheriu. Satele care înregistrează cele mai mari ponderi ale populației din totalul volumului demografic al comunei sunt Oșorhei și Alparea.

ACCESIBILITATE

Accesul în comuna Oșorhei se poate realiza prin intermediul drumului european E60 București – Brașov – Sibiu – Cluj Napoca – Oradea – Borș. Drumul european E60 (DN1) facilitează accesul în satele Oșorhei și Fughiu, iar pentru a ajunge în Cheriș, Alparea și Felcheriu este necesară urmarea altor trasee, astfel:

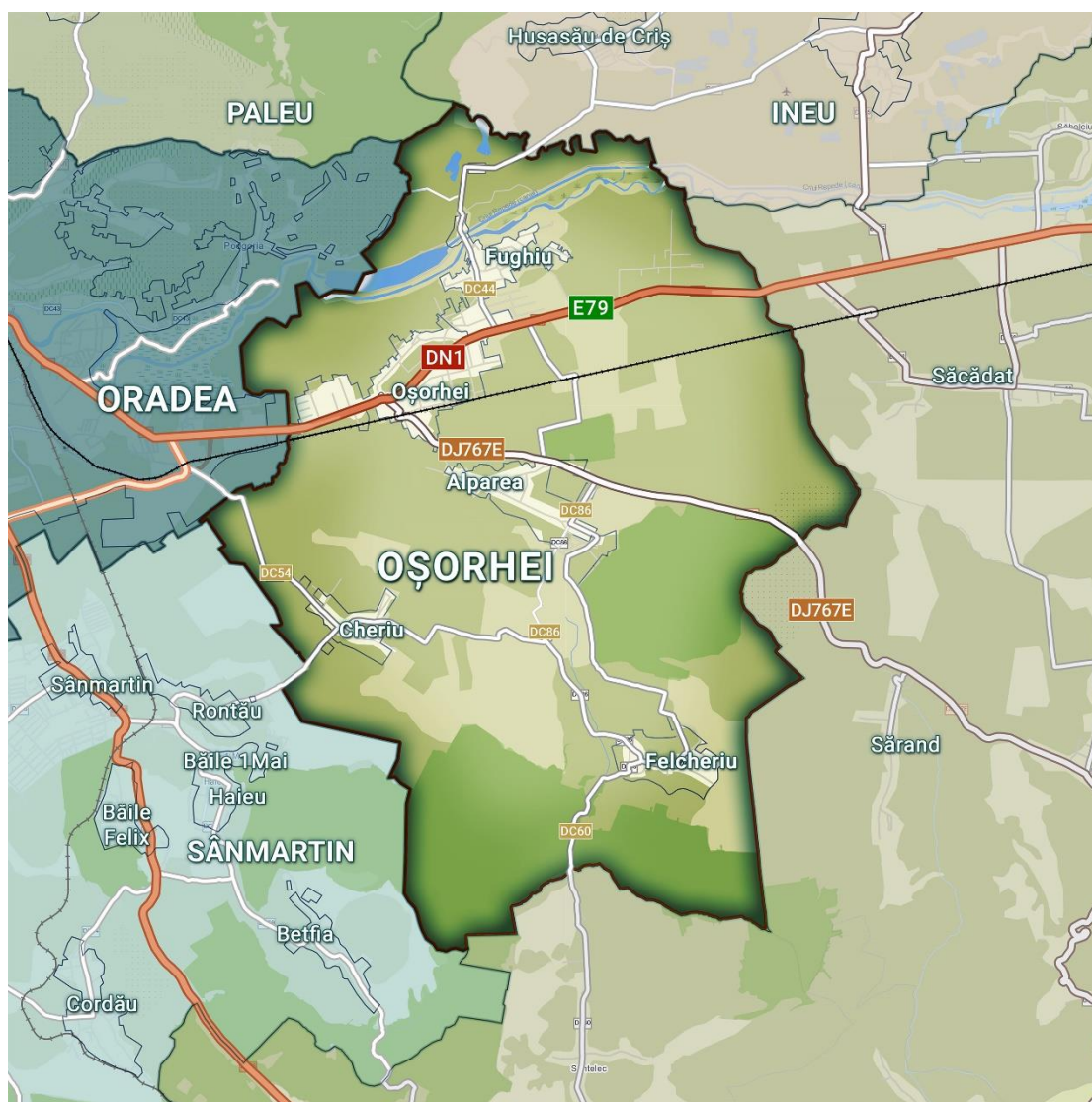
- DJ 767E Oșorhei – Alparea – Chijic – Copăcel
- DC 44 Fughiu – Husasău de Criș
- DC 86 Alparea – Felcheriu
- DC 54 Oradea – Cheriu – Felcheriu
- DC 238 Rontău – Cheriu

În comuna Oșorhei se poate ajunge și prin intermediul căii ferate, localitatea fiind traversată de Magistrala Feroviară 300 care leagă Municipiul București de comuna Borș, trecând prin Brașov, Mediaș, Cluj-Napoca, Oradea.

Distanța aproximativă până la Aeroportul Internațional Oradea este de 15,5 km.

SUPRAFAȚĂ

Suprafața totală a comunei Oșorhei este de 64,92 km², reprezentând un procent de 8,6% din teritoriul Zonei Metropolitane Oradea și 0,9% din teritoriul Județului Bihor. Cel mai întins sat este reședința comunei – satul Oșorhei, dezvoltarea acestuia fiind favorizată de accesul facil prin drumul european.

RELIEF

Comuna Oșorhei se situează la deschiderea Văii Crișului Repede spre câmpie, într-o zonă de contact între prelungirile Munților Apuseni și Câmpia Banato-Crișană. Altitudinea medie de 126 m deasupra nivelului mării este specifică acestui areal de trecere de la relieful deluros al Dealurilor vestice, către cel de câmpie. Culoarul Crișului Repede care traversează comuna Oșorhei face parte din Dealurile și Depresiunea Crișului Repede, întreaga unitate fiind sculptată în roci sedimentare neogene și cuaternare (mai friabile), cu excepția măgurilor din fâșia îngustă de roci calcaroase triasice din marginea de Sud – Est.

CLIMĂ

Clima în comuna Oșorhei este determinată de vânturile de vest, fiind o climă temperat continentală, cu o temperatură medie anuală de 10,3°C. Temperatura medie pentru luna iulie este de 21°C, în timp ce în ianuarie se înregistrează o medie de -1,7 °C. Precipitațiile înregistrează o medie anuală de 585,4 mm, destul de ridicată pentru o zonă de câmpie.

RESURSE NATURALE

Fondul funciar din comuna Oșorhei are o utilizare preponderent agricolă, 68,47% din suprafața totală a localității reprezentând terenurile agricole. Astfel, din datele statistice disponibile în INSS, din suprafața agricolă de 4.445 ha, 67,38 % este teren arabil, 21,98% sunt pășuni, 10,51% fânețe, 0,14% sunt livezi, vii și pepiniere pomicole și viticole. În partea de sud a comunei, lângă satele Felcheriu, Cheriu și Alparea, suprafața fondului forestier este destul de ridicată, pădurile totalizând o suprafață de circa 1.242 ha, reprezentând 19,13 % din totalul fondului suprafeței comunei.

Pe teritoriul comunei Oșorhei există 3 situri Natura 2000:

- ROSCI0008 Betfia (se întinde pe Hidișelu de Sus, Oșorhei, Sânmartin)
- ROSCI0050 Crișul Repede amonte de Oradea (se întinde pe Aleșd, Aștileu, Aușeu, Ineu, Lugașu de Jos, Măgești, Oradea, Oșorhei, Săcădat, Țețchea, Tileagd, Vadu Crișului)
- ROSCI0145 Pădurea de la Alparea (se întinde pe Copăcel, Oșorhei)

Situl **Pădurea de la Alparea** adăpostește habitatul Pădurea de stejar cu carpen de tip *Galio-Carpinetum*, pădure bine conservată, cu pâlcuri de narcise, înglobând rezervația naturală **Pădurea cu narcise** de la Oșorhei.

Aria protejată Pădurea cu Narcise ocupă o suprafață de 2 ha, în care se adăpostește narcisa sălbatică (*Narcissus augustifolius*), specie ocrotită, aflată la cea mai mică altitudine din țară (100 m). De asemenea, situl constituie habitat de hrănire pentru lilieci din cadrul ROSCI0008 Betfia.

Situl comunitar Betfia este recunoscut pentru habitatul de Pajiști panonice pe loess. **Avenul Betfia** este un habitat ideal pentru anumite specii de lilieci (Liliac mare cu potcoavă, Liliacul cu urechi mari), dar și pentru numeroase specii de amfibieni și reptile de interes național.

În cadrul sitului Crișul Repede amonte de Oradea, trăiesc habitate de Zăvoaie cu *Salix alba* și *Populus alba*. Aria este o zonă importantă pentru conservarea speciilor de Scoică de râu (*Unio crassus*), Boartă (*Rhodeus sericeus amarus*) și Zglăvoacă (*Cottus gobio*), deoarece aici prezintă populații stabile. Situl Crișul Repede amonte de Oradea este format în proporție de aproape 80% din râuri și lacuri.

Resursele **hidrografice** intră, de asemenea, în categoria resurselor importante de la nivel local. Teritoriul comunei Oșorhei este străbătut de următoarele cursuri de apă: Crișul Repede, Canalul Morii, Crișul Mort, Valea Tășadului, Valea Bonarului. Crișul Repede are un parcurs de 8 km pe teritoriul comunei, iar Valea Tășadului străbate comuna pe o distanță de 10 km, intersectând linia de cale ferată Oradea-Cluj și DN 1. Valea Bonarului se intersectează cu linia de cale ferată Oradea-Cluj și DN 1, lungimea râului fiind de 7 km.

RESURSE ANTROPICE

După anul 1950, pe cursul Crișului Repede s-au construit mai multe hidrocentrale, dintre care una este amplasată la Fughiu (cu o putere instalată de 10 MW). La limita dintre comunele Oșorhei și Ineu de Criș s-a construit de asemenea o hidrocentrală, iar în aval de satul Fughiu este bazinul compensator care asigură apă pentru Municipiul Oradea. Astfel, această hidrocentrală are un rol important în aprovizionarea cu energie electrică și apă a municipiului dar totodată contribuie și la regularizarea debitelor Crișului Repede, pe acest râu diminuându-se considerabil riscul producerii inundațiilor.

În ceea ce privește obiectivele turistice, în satul Fughiu se află Biserica reformată, care datează din secolul XIII, iar în satul Oșorhei se află Biserica "Adormirea Maicii Domnului", construită în 1710. De asemenea în satul Fughiu (Râțul de Jos) există și o așezare care datează din neolitic.

I. 2.2 DEMOGRAFIE

EVOLUȚIA POPULAȚIEI

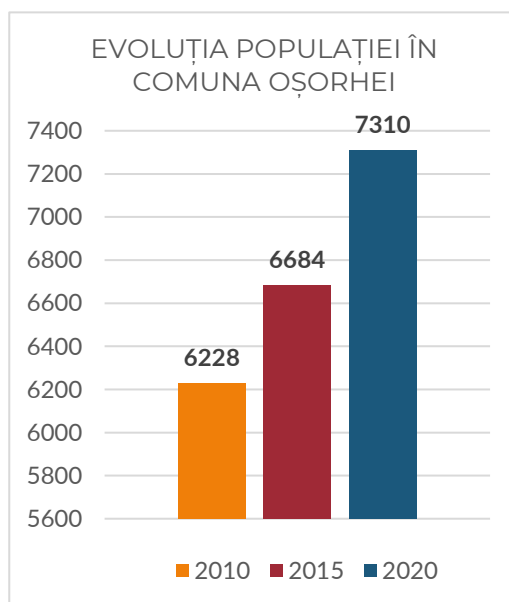
Comuna Oșorhei este una dintre localitățile cu populație numeroasă din Zona Metropolitană Oradea, în anul 2020 populația stabilă după domiciliu a comunei cifrându-se la 7.310 persoane, valoare în creștere cu un procent de 6,68% față de anul 2016, când au fost înregistrate 6.822 de persoane. Singurele localități la nivel metropolitan care înregistrează o populație stabilă mai numeroasă decât comuna Oșorhei sunt Municipiul Oradea (221.413 persoane) și comuna Sânmartin (12.137 persoane). Comuna Oșorhei ocupă o pondere de 2,61% din populația stabilă a Zonei Metropolitane Oradea.

Distribuția pe sexe a populației este foarte echilibrată în comună, în anul 2020, 51,35% dintre locuitori fiind de sex masculin și 48,65% de sex feminin. La nivel județean, structura pe sexe a populației din mediul urban, la 1 ianuarie 2020, indica o populație după domiciliu de sex masculin în proporție de 47,5% respectiv o proporție de 52,5% populație de sex feminin, raportul de masculinitate din mediul urban fiind de 90 persoane de sex masculin la 100 persoane de sex feminin. Față de total populație după domiciliu în mediul rural, 50,2% sunt bărbați și 49,8% femei, raportul de masculinitate din mediul rural fiind de 101 persoane de sex masculin la 100 persoane de sex feminin.

Alături de comunele Sântandrei și Sânmartin, comuna Oșorhei se numără printre localitățile care înregistrează o densitate a populației peste valoarea medie existentă în mediul rural al Zonei Metropolitane Oradea. Astfel, la 1 km² revine - în anul 2020, un număr de 112,60 persoane, față de 99,78 persoane, în anul 2015.

Pe de altă parte, densitatea populației din comuna Oșorhei este de peste 3 ori mai mică decât densitatea populației din întreaga Zonă Metropolitană Oradea – urban și rural (aproximativ 368 locuitori/km²).

Conform Recensământului Populației și Locuințelor din anul 2011, în comuna Oșorhei 64,12% din populația este de etnie română, 17,79% de etnie maghiară, 10,55% de etnie rromă, 0,23% de etnie slovacă și 0,6% alte etnii. După Municipiul Oradea, comuna Oșorhei este localitatea cu cei mai numeroși evrei - atât din Zona Metropolitană Oradea, cât și de la nivelul întregului județ. De asemenea, în comparație cu situația din zona metropolitană, în comuna Oșorhei ponderea persoanelor de etnie rromă este de circa 5 ori mai mare (10,55% în comuna Oșorhei față de 2,34% în Zona Metropolitană Oradea).

Distribuția pe confesiuni religioase a populației din comuna Oșorhei este ușor diferită față de cea din Zona Metropolitană Oradea. Deși ponderea populației ortodoxe este aproximativ aceeași (53,25% în Oșorhei și 55,11% în ZMO), în comuna Oșorhei există un procent mai ridicat de penticostali (15,66% în Oșorhei față de 5,55% în ZMO). Potrivit Recensământului Populației și Locuințelor din anul 2011, alte confesiuni religioase existente la nivel local, sunt romano-catolici – 4,94%, greco-catolici – 0,4%, reformați – 11,21% și bapțiști – 6,57%.

La 1 iulie 2020, 1.477 persoane din comuna Oșorhei aveau vârsta cuprinsă între 0 – 14 ani (20,21%), 4.829 persoane aveau vârsta între 15-64 ani (66,06%) și 1.004 persoane aveau vârsta peste 65 ani (13,73%). Populația comunei este în curs de întinerire, față de anii anteriori când ponderea tinerilor în populația totală avea valori mai reduse (21,1% în anul 1990, 19,55% în anul 2016, 20,05% în anul 2017).

La nivel județean, la 1 ianuarie 2020, cea mai mare pondere în populația județului o deține grupa de vârstă 40 - 44 ani de 8,4% (51.752 persoane). Comparativ cu 1 ianuarie 2019, modificări semnificative din punct de vedere numeric s-au înregistrat la populația în vârstă de 25–29 ani (-2.629 persoane) și 50-54 ani (+ 3.872 persoane). Vârsta medie a populației după domiciliu la 1 ianuarie 2020 a fost de 41,2. Pe sexe, vârsta medie a femeilor la 1 ianuarie 2020 a fost de 42,6 ani, mai mare decât în cazul bărbaților - 39,6 ani, o tendință care rezultă și din speranța de viață mai mare a femeilor față de bărbați.

În anul 2019, durata medie a vieții în județul Bihor este de 75,35 ani, față de 73,71 ani în 2014, cu diferențe de 6,8 ani între femei (78,77 ani) și bărbați (71,97 ani). Durata medie a vieții la nivel județean este în continuă creștere, de la 69,5 ani în anul 2004, la 72,3 ani în 2010, la 73,71 ani în 2014, respectiv până la 75,35 ani în 2019. La nivelul județului nu se semnalează diferențe majore între durata medie a vieții pe medii de rezidență: 76,64 ani în mediul urban și 74,06 ani în mediul rural. Durata medie a vieții înregistrată în anul 2019 la nivel național (75,99 ani) a fost peste pragul județean analizat (75,35 ani).

INDICATORI STATISTICO-DEMOGRAFICI

Din punctul de vedere al îmbătrânirii demografice, situația din comuna Oșorhei este mai bună decât media la nivelul Zonei Metropolitane Oradea. Populația este în curs de întinerire. Astfel, în prezent, la 1.000 de tineri cu vârsta de 0-14 ani revin 680 vârstnici, față de 720 vârstnici (65 ani și peste) în anul 2016. În Zona Metropolitană Oradea, la 1.000 de tineri revin cu 59% mai mulți vârstnici decât la nivelul comunei.

În ceea ce privește gradul de dependență demografică (raportul dintre numărul populației de 0-14 ani și peste 65 ani, pe de o parte, și numărul populației cu vârsta cuprinsă între 15-64 ani), în anul 2020, în comuna Oșorhei, la 1.000 persoane adulte au revenit 514 persoane tinere și vârstnice. Gradul ridicat de dependență demografică se datorează numărului mare de tineri. Atât rata de dependență demografică, cât și raportul de dependență a tinerilor din comuna Oșorhei sunt superioare mediilor din Zona Metropolitană Oradea, unde, pentru anul 2020, rata de dependență demografică la nivelul Zonei Metropolitane Oradea a fost de 434‰ iar cea de la nivel județean de 465‰.

MIȘCAREA NATURALĂ ȘI MIGRATORIE A POPULAȚIEI

După comuna Ineu, comuna Oșorhei înregistrează cea mai mare rată de natalitate din Zona Metropolitană Oradea, la 1.000 de locuitori revenind, în anul 2020, 11,49 născuți vii, rată de natalitate superioară celei din Zona Metropolitană Oradea (9,24‰), precum și celei de la nivelul județului Bihor, de (9,4‰), dar în scădere față de anul 2016, când rata de natalitate din comuna Oșorhei a avut valoarea de 13,93‰.

În anul 2020, rata mortalității este în creștere ușoară față de anul 2016, respectiv 11,72% față de 11,63%. Astfel, pentru anul 2020 rezultă un spor natural negativ (84 nașcuți vii și 85 persoane decedate), față de anul 2016, când la 95 de nașcuți vii, s-au înregistrat 80 de decese.

Datele statistice centralizate la nivelul județului Bihor, sunt disponibile pentru anul 2018, astfel:

MIȘCAREA NATURALĂ A POPULAȚIEI, PE MEDII ÎN ANUL 2018			
Județul Bihor	Total	Urban	Rural
Date absolute (număr)			
Nașcuți-vii	6148	2867	3281
Decese	7537	3289	4248
Sporul natural	-1389	-422	-967
Decese la o vârstă sub 1 an la 1000 nașcuți-vii	42	13	29
Nașcuți-morți	33	14	19
Căsătorii	3836	2175	1661
Divorțuri	925	530	395
Rate (la 1000 locuitori)			
Nașcuți-vii	10.0	9.1	10.9
Decese	12.2	10.4	14.1
Sporul natural	-2.2	-1.3	-3.2
Decese la o vârstă sub 1 an la 1000 nașcuți-vii	7.2	4.7	9.4
Nașcuți-morți la 1000 nașcuți (vii + morți)	5.6	5.1	6.1
Căsătorii	6.2	6.9	5.5
Divorțuri	1.5	1.7	1.3

În ceea ce privește soldul schimbărilor de domiciliu și de reședință, pentru intervalul 2016 – 2019, datele înregistrate la nivelul comunei Oșorhei sunt:

INDICATOR / AN	2016	2019	VARIAȚIE
stabiliri cu domiciliu în localitate	250	246	-1,60 %
plecări cu domiciliu din localitate	117	150	+ 28,21 %
stabiliri de reședință	58	35	-39,66 %
plecări cu reședință	70	87	+ 24,29%

La nivelul județului Bihor, datele statistice aferente anului 2020 arată următoarea pondere a populației din mediul rural, după domiciliu, în cele 91 de comune:

GRUPE DE LOCUITORI	număr comune	populația (persoane)	ponderea în populația după domiciliu (%)
COMUNE TOTAL	91	301474	100,0
până la 2.000 locuitori	17	26936	8,9
2001–3.000 locuitori	32	80189	26,6
3001–4000 locuitori	23	78975	26,2
4001–5000 locuitori	8	36151	12,0
5001–6000 locuitori	3	16079	5,3
6001–7000 locuitori	2	13204	4,4
7001–8000 locuitori – Diosig, Sântandrei, Oșorhei și Popești	4	29478	9,8
8001–10000 locuitori	2	20462	6,8

I. 2.3 TERENURI ȘI LOCUINȚE

TERENURI

Comuna Oșorhei se întinde pe o suprafață de 6.492 ha, reprezentând 8,72% din suprafața totală a Zonei Metropolitane Oradea și 1,5% din suprafața județului Bihor.

Cea mai mare parte a suprafeței comunei este ocupată de terenurile agricole (68,47% din suprafața totală), utilizate, în principal, pentru cultivarea porumbului, grâului, plantelor de nutreț și ovăzului.

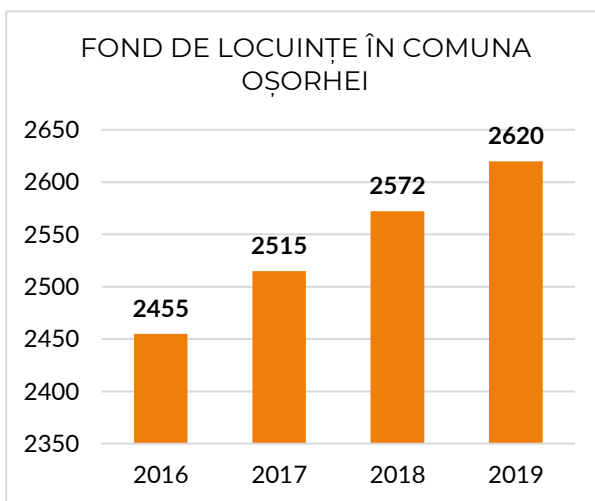
Suprafața terenurilor neagricole este de 2.047 ha, dintre care pe 345 ha (15,4% din suprafața neagricolă) sunt construite imobile și curți, 202 ha (9,87%) reprezintă terenuri ocupate de căile de comunicații și căile ferate și 178 ha (8,0%) terenuri cu ape.

LOCUINȚE

În anul 2019, fondul de locuințe din comuna Oșorhei cuprindea 2.620 locuințe, față de 2.455 de locuințe în anul 2016, respectiv o majorare cu 165 de unități, ceea ce semnifică o creștere de 6,72%.

În 2019, fondul de locuințe din mediul rural al Zonei Metropolitane a fost de 23.288 locuințe, iar în mediul urban de 92.225 locuințe.

Suprafața locuibilă existentă la sfârșitul anului 2019 în comuna Oșorhei a fost de 150.754 mp arie desfășurată, reprezentând 2,65% din suprafața totală existentă de la nivelul Zonei Metropolitane Oradea. În anul 2020, în comuna Oșorhei s-au finalizat încă 14 locuințe noi.

INDICATOR / AN / LOCAȚIE	2016	2017	2018	2019	TOTAL 2016 - 2019
Locuințe terminate în județul Bihor	1.140	1.315	1.336	2.341	6.132
Locuințe terminate în Zona Metropolitană Oradea	961	1.183	1.155	2.182	5.481
Locuințe terminate în Comuna Oșorhei	84	60	59	50	253

CONDIȚII DE LOCUIRE

Rețea comercială

Locuitorii comunei pot cumpăra din magazinele comunei atât produse alimentare cât și nealimentare și pot face cumpărături și în piețele, galeriile comerciale și supermarketurile din Municipiul Oradea - Praktiker, Mobexpert, Era Shopping Park, Carrefour, Momax, Dedeman, Remarkt, Mega Image, Selgros, Lidl, Kaufland, Leroy Merlin, BricoDepot, Profi, Penny etc.

Rețea bancară

Pentru servicii bancare locuitorii comunei apelează la sucursalele și agențiile principalelor bănci active în Municipiul Oradea: OTP Bank, Raiffeisen Bank, ING Bank, CEC, BCR, Banca Românească, Banca Transilvania, BRD, Italo Romena etc.

Telecomunicații

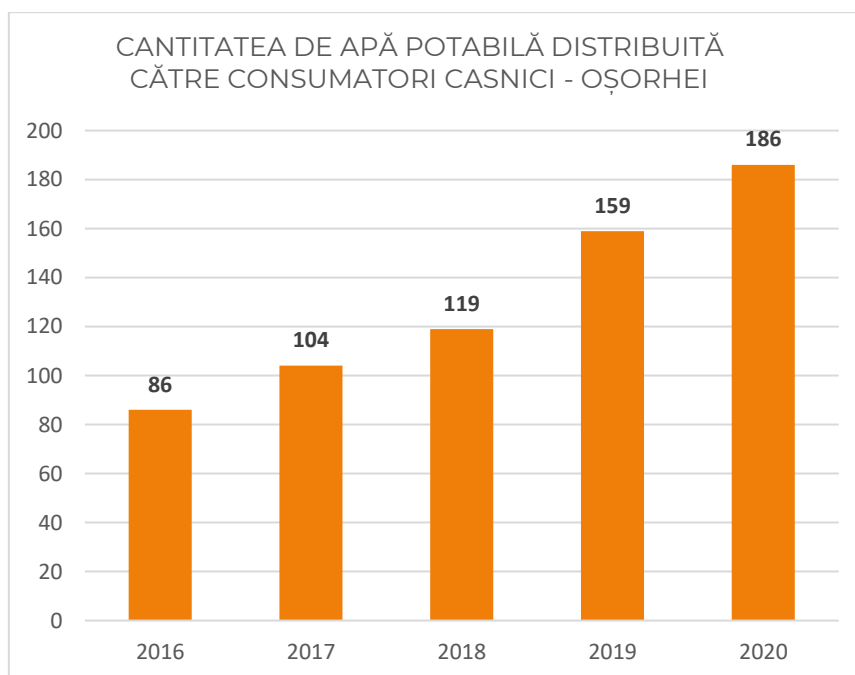
Companii private asigură accesul populației din comuna Oșorhei la servicii de telefonie fixă și mobilă, internet și cablu TV. De asemenea, Poșta Română oferă servicii de corespondență și coletărie prin intermediul oficiului poștal deschis în comună.

I. 2.4 INFRASTRUCTURĂ ȘI ECHIPAREA TERITORIULUI

ALIMENTAREA CU APĂ POTABILĂ

Lungimea rețelei de distribuție a apei potabile din comuna Oșorhei a fost, în anul 2020, de 58,43 km. În ceea ce privește gradul de conectare a populației la rețeaua de apă potabilă, dacă în anul 2016 erau 2.004 gospodării racordate, în anul 2020 sunt 2.177 gospodării conectate.

Cantitatea de apă potabilă distribuită către consumatori casnici, pe parcursul anului 2020 a fost de 185,79 mc (față de 86 mc în anul 2016), iar cantitatea totală de apă distribuită, la nivelul aceluiași an, a fost de 381,44 mc (față de 100 mc în anul 2016).

CANALIZARE ȘI EPURARE APE UZATE

Comuna Oșorhei, împreună cu alte localități din Zona Metropolitană Oradea, a beneficiat de lucrările de introducere a sistemului de apă și canalizare în mai multe sate componente ale comunei, în contextul proiectului major de investiție care a vizat extinderea și reabilitarea sistemului de apă și apă uzată în județul Bihor, proiect finanțat prin Programul Operațional Sectorial de Mediu 2007 – 2013.

Astfel, în intervalul 2012 - 2015, s-au realizat 23 km rețea de canalizare la nivelul comunei, prin care, în 2020, sunt înregistrate ca fiind racordate la sistem un număr de 785 de gospodării.

INFRASTRUCTURA RUTIERĂ

Situându-se la distanță de 9 km de Municipiul Oradea, comuna (satul) Oșorhei este traversată de drumul european E60 (DN1). Astfel, teritoriul comunei Oșorhei este străbătut de drumuri de interes național (DN1 Oradea-București), județean (DJ 767E Oșorhei - Copăcel) și local. În administrarea autorităților locale se află drumurile comunale DC 44 Fughiu - Husasău de Criș, DC 54 Oradea - Cheriu și DC 86 Alparea - Felcheriu.

Drumurile comunale au o lungime totală de aproximativ 20,23 km, dintre care:

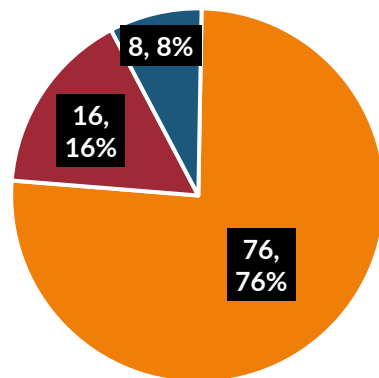
- drumuri asfaltate – 15,27 km, stare tehnică bună;
- drumuri pietruite – 3,30 km, stare tehnică acceptabilă;

Lungimea trotuarelor comunale amenajate este de 24,84 km – în creștere cu aproape 3 km față de anul 2016 și cu un necesar estimat pentru amenajare de minim 4 km.

De asemenea, în momentul de față nu există amenajate piste de biciclete, necesarul estimat fiind de 6 km. La nivelul anului 2020, datele statistice arată astfel:

- drumurile de legătură cu localitățile învecinate, neasfaltate, au o lungime de 1,65 km
- lungimea totală a străzilor din comună este de 88,78 km – față de 56,40 km în anul 2016
- străzi în curs de asfaltare sunt pe 5,60 km
- lungimea străzilor de piatră este de 67,45 km față de anul 2016, când erau 40,68 km

SITUAȚIA DRUMURILOR DIN
COMUNA OȘORHEI

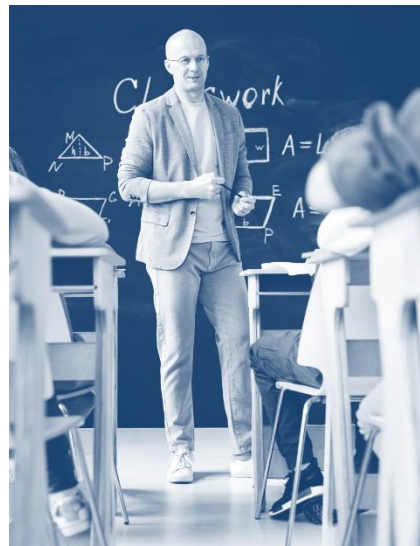
- Drumuri asfaltate
- Drumuri pietruite
- Drumuri neasfaltate

I. 2.5 SERVICII PUBLICE

EDUCAȚIE

Întregul sistem de educație și formare profesională trebuie să asimileze principiile și obiectivele dezvoltării durabile ca element integrator al ansamblului de cunoștințe, aptitudini și deprinderi necesare existenței și performanței personale și socio-culturale.

Educația pentru dezvoltare durabilă este necesar să fie integrată transversal în toate programele de pregătire, proiectate și organizate prin câmpuri disciplinare sau module, de la științele naturii la practicile responsabile ale civismului, de la sustenabilitatea producției și consumului în raport cu resursele la însușirea principiilor diversității culturale, ale buneii guvernări și ale statului de drept. De asemenea, abordarea educațională a dezvoltării durabile traversează paradigma formală, informală și nonformală. Educația pentru dezvoltare durabilă necesită cooperare și parteneriat între mulți factori de decizie: autoritățile centrale și locale, sectorul educațional și cel științific, sectorul sănătății, sectorul privat, industria, transportul și agricultura, comerțul, sindicatele, mass-media, organizațiile non-guvernamentale, comunitatea locală, cetățenii și organizațiile internaționale. Educația pentru dezvoltare durabilă nu trebuie să se rezume la un punct de vedere ecologist. Ea se dezvoltă ca un concept larg și cuprinzător, reunind aspecte interconectate referitoare la mediu, ca și la problemele economice și sociale. Raportarea la gama extinsă și diversificată de teme care se asociază principiilor dezvoltării durabile necesită o abordare inter- și trans-disciplinară în formule educaționale integrate, cross-curriculare și complementare, care țin seama totodată de specificitatea condițiilor locale, naționale și regionale, ca și de contextul global.

Pentru Orizontul 2030, obiectivul național vizează “Situarea sistemului de învățământ și formare profesională din România la nivelul performanțelor superioare din UE; apropierea semnificativă de nivelul mediu al UE în privința serviciilor educaționale oferite în mediul rural și pentru persoanele provenite din medii dezavantajate sau cu dizabilități”.

Unități de învățământ

În comuna Oșorhei funcționează șase unități de învățământ preșcolar și universitar care asigură accesul populației din toate satele componente ale comunei la educație. Singurul sat în cadrul căruia nu funcționează nici o unitate de învățământ este satul Felcheriu.

Din cele 6 structuri și unități de învățământ, fac parte 3 grădinițe cu program normal în satele Cheriu, Oșorhei și Fughiu, o grădiniță cu program prelungit în Oșorhei, o școală cu clasele I - IV în satul Cheriu și o școală cu clasele I - VIII în satul Oșorhei.

Pentru cursurile învățământului liceal, postliceal sau superior, populația din comuna Oșorhei apelează la unitățile de învățământ din Municipiul Oradea.

Populația școlară

În anul 2020, populația școlară din comuna Oșorhei cuprindea 613 elevi, dintre care 169 înscriși în învățământul preșcolar (27,73%) și 444 în învățământul preuniversitar (72,27%).

Trendul înregistrat de populația școlară la nivel local în ultimii ani a fost ușor ascendent, de la 568 elevi înscriși în anul 2016, la 613 elevi înscriși în anul 2020.

Cadrele didactice

În ceea ce privește cadrele didactice din comuna Oșorhei, în anul 2020 personalul didactic era format din 40 de persoane. Dintre acestea, 8 cadre didactice predau în învățământul preșcolar (22%) și 32 în învățământul preuniversitar (78%). Numărul de cadre didactice a crescut în anul 2020 față de anul 2016 cu 17,65%, de la 34 la 40 – creșterea fiind înregistrată la nivelul personalului activ în învățământul preuniversitar, respectiv de la 26 de cadre didactice în 2016, la 32 în 2020. În medie, la 1 cadru didactic în comuna Oșorhei au revenit - în anul 2020, un număr de 15,33 elevi.

Infrastructură și dotări educaționale

Unitățile de învățământ din comuna Oșorhei au ca și infrastructură un număr de 27 de săli de clasă, 1 laborator școlar, 24 PC-uri și 2 terenuri de sport, dotări și infrastructură școlară insuficiente în raport cu populația școlară din comună. Astfel, la un laborator școlar revin 613 elevi, iar la un PC 25,54 elevi, iar numărul de elevi raportat la o sală de clasă este de 22,70.

CULTURĂ

În comuna Oșorhei funcționează 1 bibliotecă și 5 cămine culturale, situate în satele componente. Printre obiectivele culturale din comuna Oșorhei se numără Biserica reformată care datează din secolul XIII, amplasată în satul Fughiu și Biserica "Adormirea Maicii Domnului" din satul Oșorhei (construită în anul 1710). Pe lângă acestea, există și o așezare în satul Fughiu (Râțul de Jos) care datează din Neolitic.

În comuna Oșorhei se organizează anual mai multe manifestări culturale, precum Zilele comunei Oșorhei sau Balul strugurilor. Zilele comunei Oșorhei se desfășoară anual, în a treia săptămână din luna iulie, manifestările cultural-artistice având loc în localitatea Alparea. Cu ocazia acestui eveniment în comună au loc mai multe activități precum: concursuri de atelaje, motocros, ATV-uri, concerte (muzica pop, disco, populară), jocuri sportive, târg de meșteșuguri tradiționale. Balul strugurilor este un eveniment popular cu influențe maghiare, organizat anual de etnicii maghiari din localitățile Fughiu și Oșorhei, pentru promovarea tradițiilor culturale și locale ale acestei etnii.

SĂNĂTATE

Unități sanitare

În anul 2020, în comuna Oșorhei funcționau 4 cabinete medicale de familie, 1 cabinet stomatologic și 5 farmacii, infrastructură medicală insuficientă în raport cu volumul demografic, comuna Oșorhei fiind una dintre cele mai populate unități administrativ teritoriale, rurale, din Zona Metropolitană Oradea (7.310 locuitori în anul 2020).

Statistic, la 10.000 de locuitori revin 5,47 cabinete medicale de familie, 1,36 cabinete stomatologice și 6,83 farmacii și puncte farmaceutice.

Astfel, este o reală nevoie de suplimentarea numărului de unități medicale, de cabinete stomatologice și farmacii precum și de o mai bună dispersie teritorială a acestora la nivelul întregii comune.

Personal medical

În ceea ce privește personalul medical din comuna Oșorhei, acesta este format din 5 medici de familie, 3 medici stomatologi, 6 farmaciști și 4 persoane angajate ca personal mediu sanitar. În prezent, personalul medical din comuna Oșorhei face cu greu față cererilor din partea populației. Unui medic îi revin în medie 1.462 de persoane, sunt 8,98 farmaciști la 10.000 locuitori și 5,47 persoane angajate ca personal mediu sanitar la 10.000 locuitori.

Din cauza lipsei cabinetelor medicale de specialitate, a policlinicilor și laboratoarelor medicale, populația din comună apelează la serviciile medicale furnizate cu precădere în Municipiul Oradea.

Asistență socială

În comuna Oșorhei sunt înregistrați 1.368 pensionari, reprezentând un procent de 18,71% din populația stabilă a localității.

Conform datelor furnizate de Primăria Comunei Oșorhei, în anul 2020, la nivel local sunt înregistrate 106 de persoane care beneficiază de ajutor social, în scădere cu 55,27% față de anul 2016, când erau înregistrați 237 de beneficiari de ajutor social.

Începând cu anul 1997, în comuna Oșorhei funcționează un centru de îngrijire la domiciliu al Asociației Caritas Catolica. Astfel de centre mai funcționează și în localitățile Oradea, Marghita, Tășnad, Valea lui Mihai, Aleșd, Salonta și Săcuieni. Centrul este gândit ca o alternativă a spitalizării prelungite și ca o soluție pentru cazurile în care pacienții nu pot sau nu doresc să părăsească propriul domiciliu. Angajații centrului furnizează atât servicii medicale, cât și sprijin psiho-social sau ajutor gospodăresc (curățenie generală, cumpărături, plata facturilor etc).

SALUBRITATE

Până în luna august a anului 2020, serviciul de colectare a deșeurilor a fost asigurat de Compania Reosal S.A., societate constituită ca și operator regional de salubritate, în baza contractului de delegare a serviciului de utilitate publică atribuit de Asociația de Dezvoltare Comunitară „REOSAL” și în conformitate cu Legea Serviciilor Comunitare de Utilități Publice nr. 51/2006.

Reosal a fost prima companie din județul Bihor care a introdus în mediul rural colectarea diferențiată a deșeurilor.

Începând cu luna August 2020, în urma licitației organizate de Asociația de Dezvoltare Intercomunitară Ecolect Group Bihor, serviciul de colectare a deșeurilor la nivelul comunei Oșorhei este asigurat de compania RER Vest SA.

Contractarea serviciului de salubritate prin intermediul Asociației de Dezvoltare Intercomunitară Ecolect Group Bihor, este rezultatul proiectului "Sistem de management integrat al deșeurilor în județul Bihor" (SMID), proiect finanțat prin Fondul de Coeziune. Demarat în anul 2009, cu menirea de a asigura colectarea deșeurilor menajere de la toți bihoreni și de a eficientiza colectarea separată a deșeurilor care pot fi reciclate sau valorificate, proiectul a fost finanțat din fonduri europene și s-a încadrat la categoria "proiecte de tip major", ceea ce înseamnă că a fost evaluat direct de către Comisia Europeană. Titularul

proiectului a fost Consiliul Județean Bihor, beneficiare fiind toate unitățile administrativ-teritoriale de pe raza județului, iar implementarea sistemului a fost asigurată de Asociația de Dezvoltare Intercomunitară Ecolect Group.

Obiectivele proiectului SMID: colectarea deșeurilor de la întreaga populație a județului; implementarea colectării separate a deșeurilor reciclabile atât în mediul urban, cât și în mediul rural; realizarea unui grad cât mai mare de valorificare a deșeurilor municipale și asigurarea îndeplinirii țintelor privind deșeurile de ambalaje; reducerea cantității de deșeuri biodegradabile la depozitare prin compostare și alte metode de tratare astfel încât să se asigure atingerea țintelor legislative; gestionarea corespunzătoare a fluxurilor speciale de deșeuri (deșeuri municipale periculoase, deșeuri voluminoase, deșeuri de echipamente electrice și electronice, nămoluri rezultate de la stațiile de epurare orășenești); colectarea și valorificarea potențialului util din deșeurile din construcții și demolări; închiderea depozitelor neconforme.

Proiectul a prevăzut împărțirea județului în șapte zone, fiecare dintre acestea urmând să fie deservită de un operator de salubritate desemnat în urma unei licitații publice. Zonele sunt compuse din următoarele unități administrativ-teritoriale:

1A

Oradea;

1B

Biharia, Borș, Ceica, Cetariu, Copăcel, Drăgești, Girișu de Criș, Hidișelu de Sus, Holod, Ineu, Lăzăreni, Nojorid, Oșorhei, Paleu, Săcădat, Sânmartin, Sântandrei, Sârbi, Spinuș, Tileagd, Vârciorog, Husasău de Tinca, Gepiu, Sălard și Toboliu;

2

Aleșd, Aștileu, Aușeu, Borod, Bratca, Brusturi, Bulz, Lugașu de Jos, Măgești, Șinteu, Șuncuiuș, Țețchea, Vadu Crișului;

3

Salonta, Avram Iancu, Batăr, Cefa, Ciumeghiu, Cociuba Mare, Mădăras, Olcea, Tinca, Tulca, Sânicolau Român;

4

Beiuș, Nucet, Ștei, Vașcău, Budureasa, Buntești, Căbești, Căpâlna, Cărpinet, Câmpani, Criștioru de Jos, Curățele, Dobrești, Drăgănești, Finiș, Lazuri de Beiuș, Lunca, Pietroasa, Pocola, Pomezau, Răbăgani, Remetea, Rien, Roșia, Sâmbăta, Șoimi, Tărcaia, Uileacu de Beiuș;

5

Marghita, Abram, Abrămuț, Boianu Mare, Balc, Buduslău, Chișlaz, Derna, Popești, Suplacu de Barcău, Tăuteu, Viișoara;

6

Săcuieni, Valea lui Mihai, Sâniob, Cherechiu, Curtuișeni, Diosig, Roșiori, Sălcea, Șimian, Tarcea, Tămășeu.

SITUAȚII DE URGENȚĂ

În comuna Oșorhei nu există unități ale ISU „Crișana”. Serviciile de urgență sunt asigurate de alte subunități din cadrul Zonei Metropolitane Oradea, respectiv Detașamentul 1 Pompieri Oradea, Detașamentul 2 Pompieri Oradea și Garda de Intervenție 1 Mai.

În cadrul Detașamentului 1 Pompieri Oradea funcționează - începând cu anul 1993, Serviciul Mobil de Urgență Reanimare și Descarcerare (SMURD). Totodată, începând cu anul 2005 a fost înființată și o grupă de salvatori de la înec. Pe lângă aceste structuri, mai există o unitate de voluntari la nivelul comunei care dispune de o mașină specială pentru intervenții în situații de urgență.

SIGURANȚĂ ȘI ORDINE PUBLICĂ

Siguranța publică este asigurată de Inspectoratul Județean de Poliție Bihor, precum și de Inspectoratul pentru Situații de Urgență "CRIȘANA" al județului Bihor. Potrivit rapoartelor de activitate și indicatorilor colectați de aceste instituții, județul Bihor înregistrează evoluții generale pozitive la capitolul infracționalitate și criminalitate, principalele infracțiuni fiind reprezentate de furturi și concentrate în mediul urban, în special în Municipiul Oradea.

În vederea asigurării serviciilor de siguranță și ordine publică, în comuna Oșorhei funcționează Postul de Poliție Comunală Oșorhei, aflat în cadrul Secției 5 Poliție Rurală Oradea.

Pentru a consolida gradul de siguranță și ordine publică, s-a înființat începând cu anul 2014, un serviciu de poliție locală, compus din 5 angajați. Domeniile de competență ale acestui serviciu sunt: menținerea ordinii publice, disciplina în construcții și afișajul stradal, salubritate, protecția mediului, controlul stradal și disciplina rutieră.

TRANSPORT PUBLIC

Populația din comuna Oșorhei beneficiază de un serviciu comercial de transport județean contractat de către Consiliul Județean Bihor cu diverși operatori privați.

Având în vedere faptul că UAT Oșorhei nu face parte din *Asociația de Dezvoltare Intercomunitară Transregio*, serviciul de transport prestat la nivelul comunei, pe relația Oșorhei - Oradea și retur, nu este unul de tip integrat. În consecință, Consiliul Local al comunei nu are competența să aprobe programul de transport, stațiile și tarifele pentru cetățenii comunei, acestea fiind decise de către operatorii de transport privați contractați de către Consiliul Județean Bihor.

I. 2.6 DEZVOLTARE ECONOMICĂ

DEMOGRAFIA UNITĂȚILOR LOCALE ACTIVE

Numărul unităților locale active

În județul Bihor, datele statistice centralizate sunt disponibile pentru anul 2018, când erau înregistrate un număr de 19.848 unități locale active, în creștere cu 18,4% față de anul 2013 și reprezentând 24,2% din unitățile locale active de la nivelul Regiunii Nord Vest. Astfel, județul Bihor este al doilea județ din regiune după județul Cluj, ca și număr de unități locale active. Din totalitatea acestor unități locale active, 88,6% sunt microîntreprinderi (0 - 9 salariați), 9,5% întreprinderi mici (10 - 49 salariați), 1,6% întreprinderi mijlocii (50 - 249 salariați) și 0,3% întreprinderi mari (250 salariați și peste).

Cele 13.538 de unități locale active din Zona Metropolitană Oradea reprezintă un procent de 68,21% din totalul unităților locale active de la nivel județean.

În anul 2018, în comuna Oșorhei au fost active 221 de unități locale, reprezentând 1,63% din unitățile locale active din Zona Metropolitană Oradea și având următoarea distribuție:

Nr. unități locale active in servicii	58
Nr. unități locale active in comerț	61
Nr. unități locale active in industrie	26
Nr. unități locale active in construcții	31
Nr. unități locale active in agricultură	12
Nr. unități locale active in transport	33

Cifra de afaceri a unităților locale active

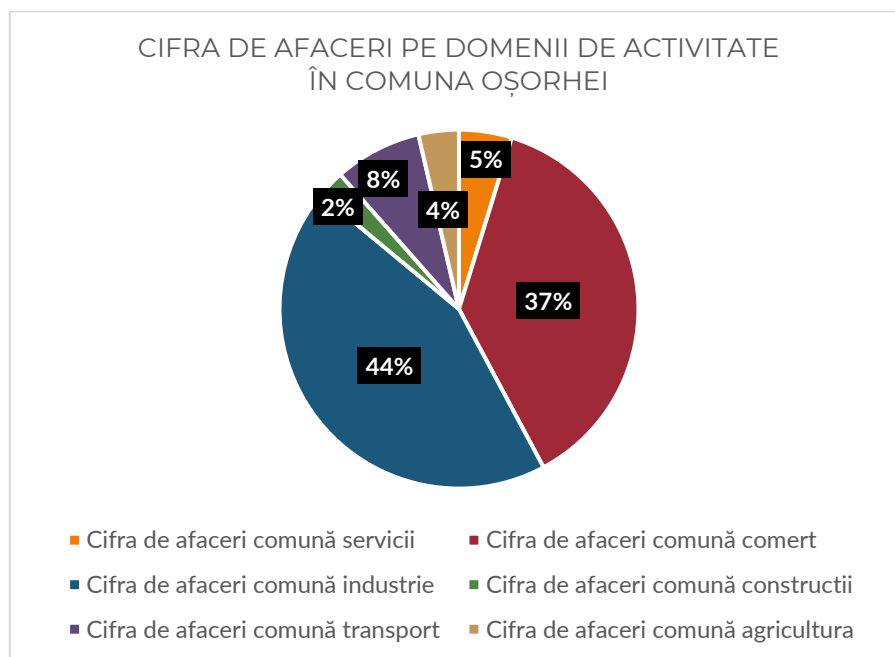
Cifra de afaceri realizată în anul 2018 de unitățile locale active din comuna Oșorhei, a fost de 204.806.931 lei, reprezentând un procent de 0,68% din cifra de afaceri realizată la nivelul Zonei Metropolitane Oradea și de 0,52 % din cifra de afaceri realizată de unitățile locale active din județul Bihor.

La nivel metropolitan, cifra de afaceri a unităților locale active – în anul 2018, a reprezentat 76,18 % din cifra de afaceri realizată la nivel județean.

Astfel, pentru anul 2018, structura cifrelor de afaceri la cele trei nivele a fost următoarea:

Cifra de afaceri / sector	Comuna Oșorhei	Județul Bihor	Zona Metropolitană Oradea
Total	204.806.931	39.681.152.021	30.228.975.831
Servicii	9.741.812	3.593.873.281	3.142.358.029
Comert	76.657.837	16.030.666.333	12.398.829.205
Industrie	89.767.490	12.061.834.167	8.876.727.185
Constructii	5.079.626	2.121.630.945	1.712.094.093
Agricultura	7.453.385	1.445.310.106	598.004.515
Transport	16.106.781	4.427.837.189	3.500.962.804

La nivelul comunei Oșorhei, unitățile locale active din industrie realizează cea mai ridicată cifră de afaceri, față de situația de la nivel metropolitan și județean, unde unitățile locale active din sectorul comerțului realizează cele mai mari cifre de afaceri.

FORȚA DE MUNCĂ

Resursele de muncă

Resursele de muncă din județul Bihor - la nivelul anului 2018, au fost de 357,5 mii persoane, în scădere cu 1,43 % față de anul 2016 când au fost de 375,9 mii persoane (-5.2 mii persoane).

Populația ocupată civilă la nivelul județului Bihor a cunoscut o evoluție în creștere ușoară, în perioada 2016 - 2018, de la 259,6 mii persoane în anul 2016, la 261,5 mii persoane în anul 2018. Rata de ocupare a resurselor de muncă în anul 2018 pentru județul Bihor a fost de 73,1%, în creștere cu aproximativ 1,50 % față de anul 2016, când a fost de 71,6%.

Rata de ocupare a resurselor de muncă din județul Bihor a fost mai ridicată în anul 2018 și față de cea înregistrată la nivelul Regiunii Nord Vest (72,7%), precum și față de cea de la nivel național, care a fost de 68,7 %.

De altfel, pe întreaga perioadă analizată, rata de ocupare a resurselor de muncă din județul Bihor se menține superioară celor de la nivel regional și național.

Salariați

La nivelul anului 2018, numărul mediu al salariaților din județul Bihor a fost de 162.820 de persoane, reprezentând aproximativ 23,55% din numărul salariaților înregistrat la nivel regional (de 692.451 de persoane) și 3,21% din numărul salariaților de la nivel național, care era de 5.068.063 de persoane.

Numărul salariaților din comuna Oșorhei a fost de 1.182 persoane, în ușoară creștere față anul 2016 - respectiv cu 176 de persoane și reprezentând 1,07% din totalul salariaților din Zona Metropolitană Oradea.

Câștigul salarial mediu net lunar

În anul 2018 câștigul salarial mediu net lunar în județul Bihor a fost de 2.087 lei, mai scăzut atât față de cel înregistrat la nivelul Regiunii Nord Vest (2.419 lei) cât și față de cel de la nivel național (2.642 lei). Raportat la salariul mediu net de la nivel național, cel înregistrat la nivelul județului Bihor reprezintă aproximativ 78,9%.

Ca evoluție, se păstrează o tendință de accentuare a decalajelor dintre salariul mediu net lunar la nivelul județului Bihor și cel de la nivel regional și de la nivel național. Astfel, la nivelul lunii martie 2021, județul Bihor era pe locul 25 din punct de vedere al acestui indicator, cu un salariu mediu net de 2.850 lei (conform statisticiromania.ro/clasamente), față de județul Cluj care ocupa locul 2, cu un salariu mediu net de 4.314 lei.

Numărul șomerilor

La nivelul anului 2018, rata șomajului în județul Bihor a fost de 1,5%, inferioară celei de la nivel regional (de 2,3%) și național (de 3,3%). De altfel, rata șomajului la nivelul județului Bihor înregistrează, în ultimii ani, valori semnificativ mai reduse decât cele de la nivel regional și, în special, național.

Conform datelor disponibile la AJOFM Bihor, situația șomerilor la nivelul lunii septembrie a anului 2018 a fost următoarea:

BIHOR	Localitate	Populația stabilă* 18-62 ani	din care, femei:	Numărul șomerilor	din care, femei:	Ponderea șomerilor (%)	din care, femei (%):
TOTAL JUDEȚ		393596	195772	4213	2125	1.07%	1.09%
OȘORHEI		3702	1732	28	17	0.76%	0.98%

În anul 2019, în comuna Oșorhei erau înregistrați 33 șomeri, reprezentând 3,98 % din șomerii din Zona Metropolitană Oradea și dintre care 11 sunt de sex masculin și 22 sunt de sex feminin.

AGRICULTURA

Calitatea solurilor

Solul este o materie complexă din punct de vedere al compoziției minerale, organice și organo-minerale, reprezentând sursa principală de aprovizionare a plantelor cu elemente nutritive și asigurând perpetuarea florei și faunei în numeroase lanțuri trofice. Este constituit - din punct de vedere fizic, din particule solide, apă și aer care împreună cu depunerile de natură organică și anorganică pe sol conduc la accelerarea proceselor fizico-chimice ce au loc la nivelul solului în mod continuu.

Terenurile agricole ale județului Bihor sunt acoperite cu o varietate mare de tipuri de sol. Predomină solurile luvice și luvisolurile pe aproximativ 105.602 ha, urmate în ordine descrescătoare de soluri brune eumezobazice, soluri aluviale, soluri brune argiloiluviale, cernoziomuri etc. Cele mai mici suprafețe sunt reprezentate de planosoluri, reprezentând 390 ha, solurile brun roșcate 320 ha și brun roșcate luvice 279 ha.

Solurile din Zona Metropolitană Oradea se înscriu în categoria celor cu clase de bonitate ridicate, fiind favorabile agriculturii.

Repartiția terenurilor agricole

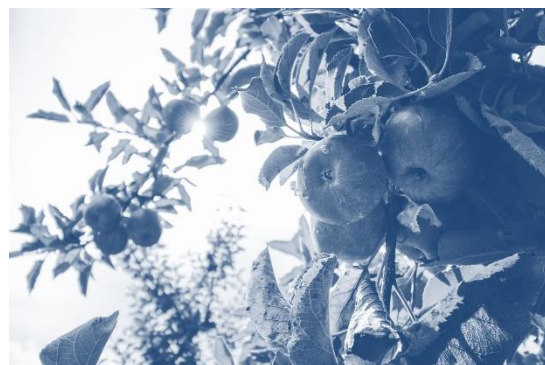
Cea mai mare parte a suprafeței comunei Oșorhei este ocupată de terenurile agricole (4.445 ha), utilizate în principal pentru cultivarea porumbului, grâului, plantelor de nutreț, ovăzului și orzului.

Județul Bihor se remarcă prin potențialul agricol, având o productivitate medie la hectar a principalelor culturi ridicată, comparativ cu nivelul regional și cu cel național. De asemenea, Zona Metropolitană Oradea poate fi caracterizată de același potențial agricol..

Pomicultură

În Zona Metropolitană Oradea sunt 28,81% dintre suprafețele cu livezi și pepiniere pomicole din județul Bihor. Dintre localitățile componente ale Zonei Metropolitane se disting Municipiul Oradea și comuna Paleu, care dețin 96,8% din terenurile ocupate de livezi și pepiniere pomicole din arealul studiat.

În județul Bihor, principalele livezi sunt cele de prune, mere, pere, piersici și nectarine, caise și vișine, caise și zarzăre și nuci.

Zootehnie

Conform datelor INSS, efectivul de animale de la nivelul comunei Oșorhei pentru anul 2016 a fost de 32.162 de capete, înregistrând o scădere de 15.75% în anul 2020, când au fost 27.096 capete și având următoarea structură:

Efectiv animale pe categorii	2016	2020
Vaci	818	654
Juninci	89	77
Porci	910	778
Scroafe de prasila	119	96
Scrofite pentru reproducție	13	13
Oi	11.008	9.021
Capre	311	281
Cai	100	133
Pasari de curte	12.978	10.985
Familii de albine	5.803	4.944
Iepuri	13	114

Piscicultură

Rețeaua hidrografică și condițiile climatice ale județului Bihor oferă posibilitatea dezvoltării sectorului piscicol. În Zona Metropolitană Oradea sunt înscrise 9 amenajări piscicole din cele 61 de amenajări la nivel județean, populate în special cu crap, caras, fitofag, novac, știucă și somn. La nivelul comunei Oșorhei nu există nici o amenajare piscicolă.

INDUSTRIE ȘI CONSTRUCȚII

Industrie

Situarea favorabilă pe granița de vest, dezvoltarea industrială a zonei, o infrastructură bine dezvoltată precum și forța de muncă disponibilă și calificată în ramuri diverse, sunt atribute specifice județului Bihor. Principalele ramuri industriale ale județului Bihor sunt fabricarea componentelor electronice, industria extractivă și prelucrarea țițeiului, industria pielăriei și încălțăminte, industria mobilei, industria chimică, industria confecțiilor, industria materialelor de construcții, industria construcțiilor, industria alimentară etc.

În anul 2018, în județul Bihor au fost înregistrate 2.288 unități locale active în industrie, în creștere față de anul 2013, când erau înregistrate 2.006 unități locale active în acest domeniu. Aceste întreprinderi au realizat o cifră de afaceri de 12,061 mil. lei, valoare în creștere cu 31,5% față de anul 2013.

În același an, în Zona Metropolitană Oradea funcționau 63,3% dintre unitățile locale active la nivel de județ, totalizând 73,6% din cifra de afaceri județeană, la nivelul sectorului industrial.

Cele 26 de unități locale active din sectorul industrie din comuna Oșorhei au realizat în anul 2018 o cifră de afaceri de 89.767.490 lei, reprezentând 0,74% din cifra de afaceri din sectorul industrial a unităților locale active la nivel județean și 1,01% din cifra de afaceri din sectorul industriei, la nivel metropolitan.

În comuna Oșorhei, există unități locale active atât din industria extractivă, cât și din industria prelucrătoare, salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare. Cele mai reprezentative domenii din sectorul industrial sunt: tipărirea și reproducerea pe suporti a înregistrărilor, fabricarea produselor din cauciuc și mase plastice, industria alimentară, fabricarea băuturilor, fabricarea de mașini, utilaje și echipamente n.c.a.

Construcții

Sectorul de construcții este unul dintre sectoarele importante ale economiei județului Bihor, generând o cifră de afaceri de 2.121,63 milioane lei la nivelul anului 2018. În anul 2018, în sectorul de construcții au fost înregistrate 1.870 unități locale active la nivelul județului Bihor. În Zona Metropolitană Oradea funcționau 64,01% dintre unitățile locale active din județ, realizând 80,70% din cifra de afaceri județeană în cadrul sectorului de construcții.

Comuna Oșorhei deținea - în anul 2018, 31 unități locale active în sectorul construcții, cu o cifră de afaceri de 5.079.626 lei, reprezentând 0,30 % din cifra de afaceri a unităților locale active în acest sector la nivel metropolitan și 0,24% din cifra de afaceri pe sector la nivel județean.

Numărul de autorizații de construire eliberate în comuna Oșorhei în anul 2019 a fost de 114, reprezentând 8,25 % din numărul de autorizații de construire eliberate la nivel metropolitan și 6,71% din numărul autorizațiilor eliberate la nivel județean. În total, în intervalul 2016 – 2019, s-au eliberat 491 autorizații de construire.

COMERȚ ȘI SERVICII

Comerț

Sectorul comerțului este primul sector economic la nivelul județului Bihor, ca și cifră de afaceri, având o contribuție de 40,3% în cifra totală de afaceri. În anul 2018, în sectorul de comerț au fost înregistrate 5.984 unități locale active care au realizat o cifră de afaceri de 16.030,666 milioane lei. În Zona Metropolitană Oradea, unitățile locale active în domeniul comerțului au realizat 77,3% din cifra de afaceri la nivel județean.

În anul 2018, în comuna Oșorhei erau înregistrate 61 de unități locale active în comerț, reprezentând 1,02% din totalul de la nivel județean și cu o cifră de afaceri de 76,658 mil. lei, respectiv 0,48% din totalul la nivel de județ și 0,62% din cifra de afaceri realizată de sector la nivel metropolitan.

Servicii

La nivelul județului Bihor, în anul 2018 numărul unităților locale active din sectorul de servicii a fost de 6.096 unități, unități ce au realizat o cifră de afaceri de 3.593,873 milioane de lei.

Unitățile locale active din sectorul serviciilor din Zona Metropolitană Oradea, în număr de 4.799, reprezintă 78,72% din numărul total de întreprinderi ce activează în acest sector la nivelul județului Bihor și realizează o cifră de afaceri de 3.142,358 mil. lei, respectiv un procent de 87,50% din cifra de afaceri la nivel județean pe sector.

În comuna Oșorhei – pentru anul 2018, sunt înregistrate 58 de unități locale active în sectorul de servicii (raportat la 4.799 unități la nivel metropolitan și 6.096 la nivel județean), cu o cifră de afaceri de 9.741,812 mil. lei, valoare ce reprezintă 0,27 % din cifra de afaceri pe sector la nivel județean și 0,31 % la nivel metropolitan.

Resurse turistice

Resursele turistice de la nivel local sunt formate, în principal, din biserici:

- **Biserica reformată** care datează din secolul XIII, amplasată în satul Fughiu
- **Biserica "Adormirea Maicii Domnului"** din satul Oșorhei, construită în anul 1710.

Un alt punct de interes turistic important la nivelul comunei Oșorhei este **Poiana Narciselor**, o arie protejată de interes național, care corespunde categoriei a IV-a IUCN (rezervație naturală de tip botanic). Rezervația este situată în pădurea Alparea, unde, pe o suprafață de 2 ha, trăiește narcisa sălbatică (*Narcissus angustifolius*), specie ocrotită de legislația română. Această rezervație naturală este acoperită cu pădure de foioase unde întâlnim specii de fag, stejar, mesteacăn, alun sau tei, printre care, în pâncuri, vegetează specia protejată de narcisă sălbatică (*Narcissus angustifolius*).

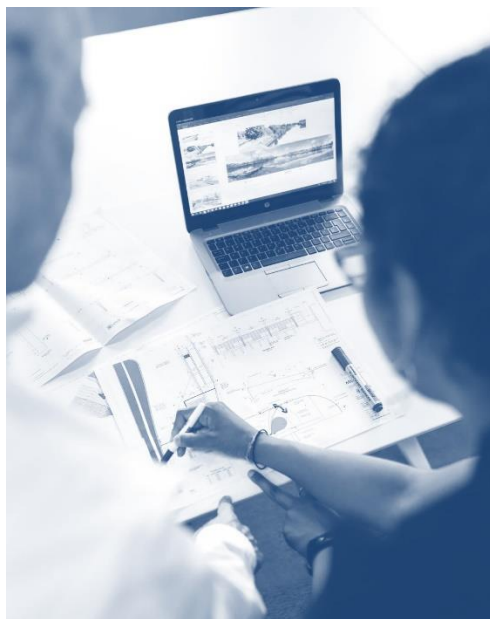
Conform datelor statistice, la nivelul comunei Oșorhei, pentru anul 2020, numărul de structuri de primire turistică este de 4, cu o capacitate de cazare de 80 de locuri.

I.2.7 STRUCTURI DE SPRIJINIRE A AFACERILOR

Camera de Comerț, Industrie și Agricultură Bihor_CCIBH

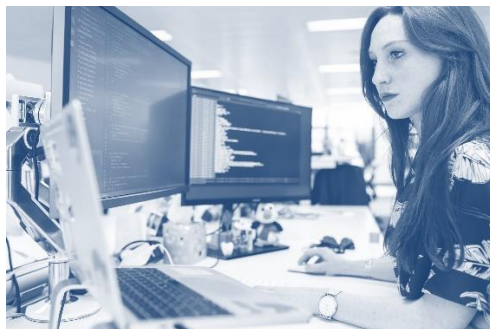
este o organizație independentă, neguvernamentală și non-profit, ce sprijină înființarea și dezvoltarea afacerilor în județul Bihor, punând la dispoziția celor interesați o gamă largă de servicii specializate:

- asistență pentru înființarea unei afaceri și întocmirea documentației necesare
- informații referitoare la surse de finanțare a afacerilor și la modul de accesare a acestora
- întocmirea de planuri de afaceri, studii de piață, planuri de marketing, proiecte pentru obținerea de finanțări nerambursabile și rambursabile;
- promovarea potențialului economic al firmelor din județ pe piața națională și internațională, identificarea de parteneri de afaceri și medierea contactelor de afaceri;
- eliberarea de certificate de origine a mărfurilor, certificate de forță majoră, vizarea facturilor și a altor documente comerciale;
- eliberarea de recomandări și certificate de bonitate;
- consultanță de afaceri, financiar-contabilă, juridică;
- asistență juridică la încheierea și derularea contractelor comerciale;
- organizarea de târguri și expoziții, misiuni economice, parteneriate de afaceri, în țara și în străinătate;
- programe de pregătire profesională, programe de instruire în domeniul afacerilor, seminarii;
- acces la biblioteca instituției; arbitraj comercial; înscrierea gajurilor în arhiva electronică de garanții reale mobiliare.

Oficiul Registrului Comerțului Bihor

este instituția abilitată de lege să efectueze înregistrarea firmelor în județul Bihor. Pe lângă activitatea de înregistrare propriu-zisă, această instituție oferă și servicii de consiliere pentru înființarea unei afaceri, de întocmire a actelor necesare și reprezentare în fața instanțelor competente să autorizeze înființarea firmei, precum și de obținere a avizelor necesare desfășurării activității.

Agenția pentru Dezvoltare Regională Nord Vest

acționează în județul Bihor prin intermediul Biroului Județean, în scopul implementării la nivel local a politicii de dezvoltare regională. ADR NV, organism executiv al Consiliului pentru Dezvoltare Regională, prin competențele sale de planificare strategică reprezintă forța motrice a dezvoltării durabile a regiunii, susține dezvoltarea și interesele de dezvoltare ale comunităților locale, fiind puntea de legătură între acestea, autoritățile naționale și instituțiile europene relevante, urmărește implementarea politicilor de coeziune economică și socială la nivelul regiunii, promovează și implementează programe de dezvoltare și asigură serviciile necesare comunităților și investitorilor pentru maximizarea beneficiilor economice și sociale la nivelul regiunii.

Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă Bihor - AJOFM Bihor

oferă măsuri pentru stimularea ocupării forței de muncă, prin creșterea șanselor de ocupare a persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă și măsuri pentru stimularea angajatorilor în vederea încadrării în muncă a șomerilor și crearea de noi locuri de muncă.

Federația Patronilor Bihor

este o organizație neguvernamentală, apolitică, non profit, înființată în anul 1991. Scopul FPB este sprijinirea inițiativei particulare și reprezentarea intereselor oamenilor de afaceri din județul Bihor. FPB este cea mai veche organizație patronală județeană din țară. În vederea sprijinirii dezvoltării sectorului de afaceri, FPB colaborează cu organizații similare din țară și din străinătate, precum și cu un număr însemnat de organizații și instituții finanțatoare.

Asociația Firmelor Bihorene - AFB

este o organizație patronală care își propune să reprezinte cele peste 30.000 de societăți comerciale active din județul Bihor. La inițiativa înființării AFB au subscris - ca membri fondatori, managerii celor mai importante 50 de firme din județul Bihor. Printre obiectivele strategice urmărite de AFB figurează dezvoltarea și promovarea culturii antreprenoriale, satisfacerea necesităților specifice activității societăților comerciale și a întreprinzătorilor independenți prin activități de reprezentare, asistență, consultanță și instruire, crearea unui mediu favorabil activităților economice private și stimulativ pentru investițiile autohtone și străine, creșterea competitivității mediului de afaceri prin stimularea accesului la inovație și cercetare, dezvoltarea întreprinderilor private în concordanță cu principiile dezvoltării durabile, dezvoltarea capitalului uman în economie.

Asociația pentru Promovarea Turismului din Oradea și Regiune

a fost constituită în scopul promovării și dezvoltării turismului din Oradea și din regiune. Obiectivele asociației se regăsesc în stimularea și sprijinirea dezvoltării locale, regionale și naționale prin inițiative, activități și măsuri care să crească numărul de turiști, în dezvoltarea și promovarea turismului din Oradea și din regiune, în totalitatea diversității sale, atât în țară, cât și în străinătate, precum și în realizarea sau acordarea suportului necesar elaborării și implementării strategiilor de dezvoltare a turismului local, regional și național ținând cont de principiile turismului durabil.

Școala profesională EuroBusiness Oradea

are ca scop crearea unui cadru optim pentru susținerea învățământului profesional și a performanței în învățământul preuniversitar din județul Bihor. În mod specific, acest parteneriat urmărește pregătirea forței de muncă locală în conformitate cu cerințele mediului de afaceri, fiind în mare măsură dedicat pregătirii elevilor în meseriile și calificările profesionale cerute de principalii angajatori din Parcurile Industriale și din Municipiul Oradea. Misiunea asumată urmărește pregătirea elevilor capabili de performanță prin activități extrașcolare în cadrul grupelor de excelență, în concordanță cu standardele Uniunii Europene și specificul societății românești, promovarea învățământului profesional și creșterea atractivității acestuia în rândul elevilor cu pregătire medie.

I. 2.8 CALITATEA FACTORILOR DE MEDIU ȘI SURSE DE POLUARE

Calitatea aerului

La nivelul comunei Oșorhei, sursele majore de poluare a aerului sunt reprezentate de traficul rutier de pe drumul european E60 (care tinde să se agraveze în cazul în care nu va fi realizat un inel de ocolire a localității Oșorhei) și poluarea de pe platformele industriale ale Municipiului Oradea.

Autoritatea publică competentă pentru elaborarea *Planului de menținere a calității aerului* pentru județul Bihor este Consiliul Județean Bihor. Monitorizarea calității aerului în județul Bihor se realizează prin rețeaua de monitorizare formată din:

- stațiile automate de monitorizare a calității aerului
- puncte de prelevare pulberi sedimentale
- puncte de prelevare precipitații

Calitatea apelor

Principalele surse de poluare ale apelor (de suprafață și subterane) de la nivelul comunei Oșorhei sunt reprezentate de utilizarea îngrășămintelor chimice în agricultură și de poluarea apelor de suprafață și subterane cauzată de eliminarea de ape uzate menajere (din cauza lipsa rețelei de canalizare la nivelul întregii comunei).

Teritoriul comunei Oșorhei este străbătut de cursurile de apă ale Crișului Repede, Văii Tășadului și Văii Bonarului. Crișul Repede are un parcurs de 8 km pe teritoriul comunei.

Calitatea solurilor

Solul reprezintă împreună cu ceilalți factori de mediu – mediul de viață pentru plante animale și om, iar pentru agricultură - principalul mijloc de producție.

La nivelul comunei Oșorhei se regăsesc terenuri afectate de nitrați din activități agricole care sunt monitorizate sub aspectul calității solului și măsurilor agropedoameliorative de către instituțiile competente (Direcția Agricolă și pentru Dezvoltare Rurală Bihor și O.S.P.A Bihor) și nu există alte restricții sau alte surse majore de poluare a solurilor.

Protecția naturii și biodiversitatea

Principalele presiuni antropice ce se exercită asupra biodiversității, sunt:

- schimbarea modului de folosință al terenurilor; defrișările; agricultura intensivă; turismul necontrolat; supraexploatarea unor specii de plante și animale; incendiile sau alte accidente ecologice; fragmentarea habitatelor; poluarea; exploatarea resurselor; amplasarea de construcții în zone protejate.
- În județul Bihor au fost desemnate 30 de Situri Natura 2000:
- Număr SCI: 24 = Numărul de SCI-uri care se suprapun peste arii naturale protejate de interes național: 17
- Număr SPA: 6 = Numărul de SPA-uri care se suprapun peste arii naturale protejate de interes național: 3

Pe teritoriul comunei Oșorhei, conform Ordinului nr. 1.964 din 13 decembrie 2007 privind înstituirea regimului de arie naturală protejată a siturilor de importanță comunitară, ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România, se află următoarele arii protejate:

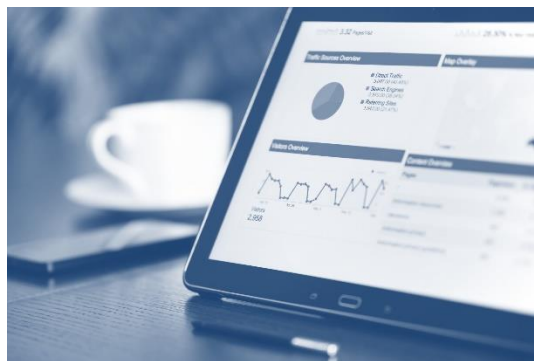
- **ROSCI0008 Betfia** - 8% din teritoriul administrativ al comunei Oșorhei;
- **ROSCI0050 Crișul Repede amonte de Oradea** – 3% din teritoriul administrativ al comunei Oșorhei;
- **ROSCI0145 Pădurea de la Alparea** – 6% din teritoriul administrativ al comunei Oșorhei;

I. 2.9 ANALIZA SWOT

Orice comunitate trebuie să asimileze și să promoveze o viziune strategică în ceea ce privește dezvoltarea sa în viitor. Lipsa unei asemenea viziuni duce la o activitate administrativă neorganizată, când se pot rata oportunități și se consumă irațional resurse prețioase.

Experiența internațională a arătat că proiectele și programele operaționale funcționează cel mai bine atunci când fac parte dintr-un cadru coerent și când există o coordonare la nivel strategic.

Pentru a avea certitudinea că politicile și programele corespund necesităților de dezvoltare a comunei Oșorhei, în cadrul limitărilor impuse de resursele locale disponibile și pentru accesarea fondurilor prin care Uniunea Europeană susține politica de dezvoltare regională și rurală, s-a impus elaborarea strategiei de dezvoltare durabilă pentru perioada 2021-2027.

Primul pas în elaborarea strategiei de dezvoltare durabilă a comunei Oșorhei a constat în evaluarea situației curente a comunei din perspectiva domeniilor cheie, evaluare ce a permis analiza în detaliu a tuturor aspectelor pozitive și negative, cu scopul de a formula obiectivele strategice pe termen lung și de a stabili direcțiile de dezvoltare pentru a atinge obiectivele stabilite. În procesul de elaborare a strategiei s-a folosit analiza **SWOT**, ca instrument managerial, pentru evaluarea și prezentarea sintetică a aspectelor celor mai importante care vor afecta - într-un mod sau altul, evoluția viitoare a comunei.

Analiza SWOT este o metodologie de analiză a unui proiect. Numele este descriptiv:

- **Strengths** (puncte tari)
- **Weaknesses** (puncte slabe)
- **Opportunities** (oportunități)
- **Threats** (riscuri/amenințări)

Punctele tari se referă la mediul intern și reprezintă resursele și capacitățile de care comunitatea dispune și care sunt superioare celor deținute de alte comunități similare.

Punctele slabe se referă la mediul intern și reprezintă resursele și capacitățile insuficiente sau de o calitate inferioară celor deținute de alte comunități similare.

Oportunitățile se referă la mediul extern și reprezintă suma evoluțiilor favorabile ale mediului de ansamblu al țării, care poate îmbrăca forme extrem de diferite plecând de la schimbările legislative, accesarea de fonduri europene și posibilitatea oferită comunității de a se dezvolta într-o formă superioară pe ansamblu sau pe domenii de interes.

Amenințările se referă la mediul extern și reprezintă evoluții defavorabile ale acestuia primate în ansamblu, care pot îmbrăca forme extrem de diferite, plecând de la schimbările de mentalitate, lacunele legislative și evoluții economice negative sau instabile care afectează capacitatea comunității de a atinge obiectivele strategice pe care și le-a propus.

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<ul style="list-style-type: none"> Amplasarea comunei la o distanță de 9 km de Municipiul Oradea și în apropiere de mai multe capitale europene; 	<ul style="list-style-type: none"> Densitatea scăzută a întreprinderilor din comună, sub media înregistrată în localitățile rurale ale zonei;
<ul style="list-style-type: none"> Accesul facil al investitorilor atât prin intermediul căilor rutiere, cât și prin intermediul Aeroportului Internațional Oradea; 	<ul style="list-style-type: none"> Regresul înregistrat de majoritatea sectoarelor economice ca urmare a crizei economice mondiale;
<ul style="list-style-type: none"> Diversitatea economică destul de ridicată a comunei; 	<ul style="list-style-type: none"> Slaba capacitate de cazare existentă și în funcțiune de la nivel local;
<ul style="list-style-type: none"> Existența Grupului de Acțiune Locală „Valea Crișurilor”; 	<ul style="list-style-type: none"> Slaba dezvoltare a spiritului antreprenorial;
<ul style="list-style-type: none"> Potențialul agricol ridicat al zonei: soluri fertile, productivitate ridicată, forță de muncă; 	<ul style="list-style-type: none"> Inexistența unui drum / inel de ocolire a comunei care să devieze traficul de tranzit;
<ul style="list-style-type: none"> Fondul forestier destul de bogat al comunei; 	<ul style="list-style-type: none"> Existența siturilor poluate din cauza depozitării în spații necorespunzătoare a deșeurilor în trecut;
<ul style="list-style-type: none"> Existența unui Centru de Afaceri și a unui Parc logistic; 	<ul style="list-style-type: none"> Terenuri afectate de nitrați din activități agricole;
<ul style="list-style-type: none"> Calitatea bună a apelor Crișului Repede; 	<ul style="list-style-type: none"> Poluarea cauzată de traficul rutier de pe E60;
<ul style="list-style-type: none"> Numărul relativ mic de surse de poluare a aerului; 	<ul style="list-style-type: none"> Slaba conștientizare a populației și agenților economici privind managementul ariilor protejate;
<ul style="list-style-type: none"> Implementarea Planului de Investiții pe Termen Lung privind „Sistem de Management Integrat al Deșeurilor în județul Bihor”; 	<ul style="list-style-type: none"> Resurse umane și financiare scăzute pentru managementul ariilor protejate;
<ul style="list-style-type: none"> Implementarea „Master Planului privind infrastructura de apă și apă uzată în județul Bihor”; 	<ul style="list-style-type: none"> Insuficiența cadrelor didactice în raport cu populația școlară, în toate nivelurile educaționale;

<ul style="list-style-type: none"> Nivelul redus de poluare a solurilor și subsolurilor; 	<ul style="list-style-type: none"> Infrastructura școlară suprasolicitată; număr scăzut de laboratoare școlare și PC-uri;
<ul style="list-style-type: none"> Existența ariilor protejate Natura 2000: ROSCI0008 Betfia, ROSCI0050 Crișul Repede amonte de Oradea, ROSCI0145 Pădurea de la Alparea; 	<ul style="list-style-type: none"> Numărul mic de biblioteci școlare;
<ul style="list-style-type: none"> Organizarea periodică a unor evenimente cu un potențial impact turistic: Zilele comunei Oșorhei, Balul strugurilor; 	<ul style="list-style-type: none"> Slaba promovare a patrimoniului cultural local;
<ul style="list-style-type: none"> Existența unui număr de 5 cămine culturale, amplasate în fiecare sat din cadrul comunei; 	<ul style="list-style-type: none"> Insuficiența infrastructurii sanitare (cabinete medicale de familie, cabinete de specialitate, farmacii) raportat la volumul demografic;
<ul style="list-style-type: none"> Eterogenitatea etnică a populației din comună, care a menținut o cultură locală cu tradiții remarcate la nivel transfrontalier; 	<ul style="list-style-type: none"> Numărul redus al personalului medical din comună;
<ul style="list-style-type: none"> Funcționarea unui centru de îngrijire la domiciliu al Asociației Caritas Catolica prcum și a Fundației Pro Progresio Oșorhei; 	<ul style="list-style-type: none"> Recuperarea materială și energetică redusă a deșeurilor, principala modalitate de eliminare a acestora fiind depozitarea;
<ul style="list-style-type: none"> Creșterea fondului de locuințe în perioada 2016-2020; 	<ul style="list-style-type: none"> Lipsa pistelor de biciclete care să lege comuna de Municipiul Oradea
<ul style="list-style-type: none"> Starea tehnică a infrastructurii rutiere (drumuri comunale și sătești asfaltate și pietruite în stare bună sau acceptabilă); 	<ul style="list-style-type: none"> Valoarea ridicată a ratei de dependență demografică, existând o presiune mai mare din partea populației tinere;
<ul style="list-style-type: none"> Implementarea investiției de Extindere a sistemului de canalizare în localitățile Oșorhei, Alparea și Fughiu (Compania de Apă Oradea – proiect Extinderea și modernizarea infrastructurii de apă și apă uzată în județul Bihor); 	
<ul style="list-style-type: none"> Apartenența la Zona Metropolitană Oradea; 	
<ul style="list-style-type: none"> Apartenența la Asociația de Dezvoltare Intercomunitară Aparegio; 	
<ul style="list-style-type: none"> Evoluția pozitivă a populației stabile din comună în perioada 1997-2020; 	
<ul style="list-style-type: none"> Distribuția echilibrată a populației pe sexe; 	
<ul style="list-style-type: none"> Înregistrarea unui grad de îmbătrânire a populației inferior celui de la nivel județean, regional și național; 	

- Soldul pozitiv al schimbărilor de domiciliu (inclusiv migrațiune externă).

OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
<ul style="list-style-type: none"> • Potențialul de dezvoltare logistică a comunei, ca urmare a poziționării în vecinătatea Municipiului Oradea, precum și a graniței României cu Ungaria; amplasarea în apropierea graniței poate facilita dezvoltarea relațiilor de colaborare cu agenți economici și instituții publice din Ungaria; 	<ul style="list-style-type: none"> • Nivel ridicat de fiscalitate și birocrație excesivă;
<ul style="list-style-type: none"> • Poziționarea comunei la o distanță de aproximativ 15,5 km de Aeroportul Internațional Oradea; 	<ul style="list-style-type: none"> • Lipsa lichidităților poate conduce la falimentarea unităților locale active de tip microîntreprinderi și chiar a celor medii;
<ul style="list-style-type: none"> • Modernizarea și extinderea Aeroportului Internațional Oradea și includerea în ofertă a unor noi destinații; 	<ul style="list-style-type: none"> • Blocarea creditării din cauza crizei economice și a blocajelor financiare prelungite;
<ul style="list-style-type: none"> • Sporirea dezvoltării economice ca urmare a finalizării marilor proiecte de infrastructură de la nivel metropolitan și județean: autostradă, drumuri expres etc; 	<ul style="list-style-type: none"> • Creșterea prețurilor legate de furnizarea serviciilor publice pe fondul unei puteri de cumpărare reduse;
<ul style="list-style-type: none"> • Încurajarea și dezvoltarea parteneriatelor de tip public-privat; 	<ul style="list-style-type: none"> • Creșterea ratei șomajului duce implicit la scăderea puterii de cumpărare a produselor și serviciilor în rândul populației;
<ul style="list-style-type: none"> • Cooperarea mediului privat cu autoritățile publice locale, cu instituțiile de învățământ superior și centrele de cercetare și dezvoltare; 	<ul style="list-style-type: none"> • Resurse financiare insuficiente pentru finanțarea și co-finanțarea proiectelor europene;
<ul style="list-style-type: none"> • Accesarea programelor guvernamentale de susținere a sectorului IMM; 	<ul style="list-style-type: none"> • Migrația forței de muncă calificată în afara județului și în afara granițelor țării;
<ul style="list-style-type: none"> • Accesarea programelor de finanțare nerambursabilă pentru sectorul public și privat; 	<ul style="list-style-type: none"> • Întârzieri în implementarea proiectelor pe fondul lipsei fondurilor și a capacității de cofinanțare a proiectelor în curs;
<ul style="list-style-type: none"> • Integrarea comunei Oșorhei în limitele administrativ-teritoriale ale Municipiului Oradea în vederea creșterii gradului de atractivitate și dezvoltare a zonei; 	<ul style="list-style-type: none"> • Creșterea poluării din cauza intensificării circulației rutiere în condițiile în care nu se implementează măsurile care prevăd reducerea și fluidizarea traficului;

<ul style="list-style-type: none"> • Posibilitatea obținerii de finanțări guvernamentale sau fonduri europene pentru proiecte în domeniul mediului; 	<ul style="list-style-type: none"> • Reducerea suportabilității de plată a populației pentru serviciile de salubritate, alimentare cu apă și canalizare;
<ul style="list-style-type: none"> • Organizarea unor campanii de educare a elevilor în spiritul ecologic; 	<ul style="list-style-type: none"> • Creșterea presiunilor asupra mediului din cauza extinderii activităților umane la nivelul comunei;
<ul style="list-style-type: none"> • Implicarea populației în activitățile de educație ecologică; 	<ul style="list-style-type: none"> • Apariția de dificultăți în implementarea planurilor adecvate de management ale ariilor naturale protejate datorită atitudinii proprietarilor privați ai terenurilor;
<ul style="list-style-type: none"> • Dezvoltarea de parteneriate în vederea protecției mediului; 	<ul style="list-style-type: none"> • Modificările repetate ale legislației în vigoare pot duce la scăderea performanțelor școlare;
<ul style="list-style-type: none"> • Construcția unui drum ocolitor în vederea reducerii nivelului de poluare datorat traficului de tranzit; 	<ul style="list-style-type: none"> • Scăderea interesului populației pentru cultură pe fondul dificultăților financiare întâmpinate în ultimii ani;
<ul style="list-style-type: none"> • Accesarea fondurilor structurale sau fondurilor guvernamentale în vederea dezvoltării activității unităților de învățământ; 	<ul style="list-style-type: none"> • Practicarea turismului nesustenabil, aspect ce poate duce la degradarea patrimoniului cultural;
<ul style="list-style-type: none"> • Posibilitatea dezvoltării de parteneriate între instituțiile educaționale din comună și alte unități din țară și străinătate; 	<ul style="list-style-type: none"> • Efectele negative ale accentuării fenomenului de îmbătrânire și îmbolnăvire a populației;
<ul style="list-style-type: none"> • Posibilitatea preluării și adaptării modelelor de bună practică din țările Uniunii Europene cu privire la activitățile didactice; 	<ul style="list-style-type: none"> • Posibilitățile limitate ale autorităților publice locale de susținere financiară a investițiilor;
<ul style="list-style-type: none"> • Înființarea unui program de tip „After-school”; 	<ul style="list-style-type: none"> • Creșterea numărului de persoane asistate social ca urmare a crizei economice mondiale;
<ul style="list-style-type: none"> • Înființarea de noi biblioteci școlare în unitățile educaționale existente; 	<ul style="list-style-type: none"> • Lipsa ofertelor de muncă pentru grupurile vulnerabile;
<ul style="list-style-type: none"> • Îmbunătățirea promovării evenimentelor și patrimoniului cultural din comună; 	<ul style="list-style-type: none"> • Capacitatea redusă a instituțiilor publice de a cofinanța proiecte sociale;
<ul style="list-style-type: none"> • Posibilitatea accesării fondurilor europene nerambursabile pentru activități culturale; 	<ul style="list-style-type: none"> • Incapacitatea financiară a agenților economici de a implementa rețele proprii de valorificare energetică și materială a deșeurilor (co-procesare, reciclare, reutilizare);
<ul style="list-style-type: none"> • Adaptarea fondului de carte la noua tehnologie (achiziționarea de documente pe suport electronic); 	<ul style="list-style-type: none"> • Ritmul haotic al construcțiilor care poate afecta potențialul natural și rezidențial al comunei;

<ul style="list-style-type: none"> • Atragerea fondurilor europene pentru înființarea, reabilitarea și dotarea corespunzătoare a structurilor sanitare; 	<ul style="list-style-type: none"> • Apariția unor hazarde naturale (inundații, alunecări de teren) poate duce la afectarea fondului locativ;
<ul style="list-style-type: none"> • Implementarea unor campanii de educare a populației cu privire la domeniul sănătății; 	<ul style="list-style-type: none"> • Inexistența unui inel de centură care să devieze traficul greu va amplifica riscul de accidente și nivelul de poluare;
<ul style="list-style-type: none"> • Atragerea de noi medici la nivelul comunei; 	<ul style="list-style-type: none"> • Reducerea capacității autorităților publice locale în implementarea proiectelor de dezvoltare a infrastructurii;
<ul style="list-style-type: none"> • Dezvoltarea voluntariatului și a spiritului civic; 	<ul style="list-style-type: none"> • Reducerea veniturilor populației și imposibilitatea plății serviciilor de utilități publice;
<ul style="list-style-type: none"> • Existența structurilor consultative în care reprezentanții principalilor instituții (medic, preot, polițist, etc.) de la nivel local pot dezvolta componenta voluntară; 	<ul style="list-style-type: none"> • Depopularea spațiului rural în lipsa intervențiilor prompte de susținere a natalității, de atragere a tinerilor și familiilor din mediul urban și de atragere de noi investiții;
<ul style="list-style-type: none"> • Existența cadrului legislativ ce creează facilități pentru mediul economic ce angajează persoane din grupurile vulnerabile în vederea integrării acestora în societate; 	<ul style="list-style-type: none"> • Migrarea populației în străinătate pe fondul crizei economice mondiale, lipsa oportunităților de angajare respectiv nivelul redus al puterii de cumpărare;
<ul style="list-style-type: none"> • Implementarea de campanii de conștientizare a populației privind beneficiile colectării selective a deșeurilor; 	<ul style="list-style-type: none"> • Îmbătrânirea populației pe fondul scăderii numărului de nou născuți.
<ul style="list-style-type: none"> • Existența fondurilor europene direcționate către proiecte în domeniul salubrității; 	
<ul style="list-style-type: none"> • Dezvoltarea de unități de valorificare energetică și materială a deșeurilor; 	
<ul style="list-style-type: none"> • Implementarea de sisteme de supraveghere video în spațiile publice 	
<ul style="list-style-type: none"> • Crearea unui serviciu de transport public la nivelul întregii Zone Metropolitane Oradea, care să deservească și populația din comuna Oșorhei. 	
<ul style="list-style-type: none"> • Programul Casa Verde - contribuie la îmbunătățirea eficienței energetice la nivelul clădirilor situate în comună; 	
<ul style="list-style-type: none"> • Programul Prima Casă - sprijină tinerele familii să își cumpere sau să își construiască o locuință; 	

<ul style="list-style-type: none"> Realizarea de locuințe sociale; 	
<ul style="list-style-type: none"> Existența terenurilor neexploatate în prezent, dar care ar fi oportune pentru desfășurarea unor investiții respectiv pentru atragerea de noi rezidenți; 	
<ul style="list-style-type: none"> Finalizarea Autostrăzii Transilvania, care are traseul prin nordul comunei Biharia (la circa 23 km de comuna Oșorhei); 	
<ul style="list-style-type: none"> Construirea inelului de centură care va permite devierea traficului de tranzit; 	
<ul style="list-style-type: none"> Accesarea finanțărilor europene nerambursabile în vederea implementării unor investiții în domeniul reabilitării și extinderii rețelelor de apă, canalizare și epurare a apelor uzate, infrastructurii rutiere, eficienței energetice, amenajării de piste ciclabile la nivelul comunei; 	
<ul style="list-style-type: none"> Susținerea natalității la nivel național și local prin diferite instrumente (ajutoare pentru copii, alocații, centre after-school terenuri pentru construcția de locuințe pentru tineri, etc.); 	
<ul style="list-style-type: none"> Atragerea de noi investiții la nivelul comunei în vederea creării unor locuri de muncă va permite atragerea de noi rezidenți în comună; 	
<ul style="list-style-type: none"> Dezvoltarea economică sustenabilă a zonei poate determina reîntoarcerea populației plecată la muncă în străinătate. 	

CAPITOLUL II – STRATEGIA DE DEZVOLTARE

II.1 VIZIUNE, MISIUNE, OBIECTIVE

VIZIUNE

Comuna Oșorhei va deveni un centru industrial și comercial important la nivel zonal și va avea o contribuție semnificativă la dezvoltarea socio-economică și culturală a întregii Zone Metropolitane Oradea. Comuna Oșorhei va oferi locuitorilor săi acces la servicii publice de calitate, infrastructură tehnico-edilitară dezvoltată și locuri de muncă bine remunerate, prin valorificarea capitalului natural și antropic existent.

MISIUNE

Misiunea Primăriei Comunei Oșorhei este de a stimula creșterea prosperității comunei și a bunăstării cetățenilor, respectând trei principii importante ce conduc la dezvoltarea durabilă a localității:

- solidaritatea între generații
- participarea publică la proiectele comunitare
- prezervarea mediului înconjurător

OBIECTIV GENERAL

Îmbunătățirea calității vieții populației prin valorificarea resurselor existente în vederea dezvoltării și diversificării economiei locale.

OBIECTIVE STRATEGICE

- Dezvoltarea mediului de afaceri local prin creșterea competitivității economice, asigurarea unui mediu investițional propice și valorificarea într-un mod sustenabil a resurselor existente
- Creșterea gradului de atractivitate a comunei prin dezvoltarea infrastructurii rutiere și tehnico-edilitare
- Îmbunătățirea standardelor de viață ale populației prin investiții în infrastructură și servicii publice
- Îmbunătățirea calității factorilor de mediu pentru asigurarea unui mediu sănătos de viață
- Îmbunătățirea coeziunii sociale și creșterea gradului de implicare a populației în procesul decizional
- Dezvoltarea capacității administrative pentru utilizarea eficientă a capitalului public

II.2 PORTOFOLII DE PROIECTE

A. LISTA PROIECTELOR REALIZATE / ÎN CURS DE REALIZARE ÎN PERIOADA 2015 - 2020

Nr. crt.	Denumire proiect	Valoarea proiectului (inclusiv TVA)	Sursa finanțării	Stadiul fizic
1.	Modernizare drumuri în comuna Oșorhei, județul Bihor	9.452.892,44	FEADR	80%
2.	Lucrări modernizare strada 2 (strada Mica) Oșorhei	2.865.675,80	Bugetul de stat Buget local	100%
3.	Amenajare parc central Oșorhei	1.191.928,00	Program HURO Buget local	100%
4.	Execuție trotuare și pereuri sat Fughiu	2.010.870,68	Buget local	100%
5.	Lucrări execuție drum legătură Oradea - Fughiu	1.409.374,08	Buget local	100%
6.	Extindere rețea de alimentare cu energie electrica	594.769,49	Buget local	50%
7.	Construirea de locuințe sociale pentru romi (ANL)	1.982.921,45	Bugetul de stat	100%

B. LISTA PROIECTELOR PRIORITARE PENTRU PERIOADA 2021 - 2027

DOMENIU	DENUMIRE PROIECT	ACTIVITĂȚI/OBIECTIVE	SURSA DE FINANȚARE	BUGET ESTIMAT (MII LEI)
INFRASTRUCTURĂ	1. ÎNFIINȚAREA REȚELELOR INTELIGENTE DE DISTRIBUȚIE A GAZELOR NATURALE ÎN COMUNA OȘORHEI, JUDEȚUL BIHOR	Dezvoltarea infrastructurii tehnico-edilitare_Îmbunătățirea condițiilor de trai ale locuitorilor comunei Oșorhei și facilitarea desfășurării activităților economice prin furnizarea gazelor naturale	POIM 2014 – 2020, AP 8 Sisteme inteligente și sustenabile de transport al energiei electrice și gazelor naturale	32,112
	2. EXTINDERE SISTEM DE ALIMENTARE CU APĂ ȘI CANALIZARE MENAJERĂ ÎN LOCALITĂȚILE DIN COMUNA OȘORHEI, JUDEȚUL BIHOR	Dezvoltarea infrastructurii tehnico-edilitare_Extinderea și modernizarea infrastructurii de furnizare a apei potabile și a rețelei de canalizare	Fondul de Mediu; Buget local	38,400
	3. MODERNIZAREA STRĂZILOR DIN COMUNA OȘORHEI	Creșterea standardului de viață și stimularea dezvoltării economico-sociale ca urmare a extinderii și modernizării infrastructurii rutiere	FEADR; Buget local	10,000
	4. REALIZAREA DE LOCURI DE PARCARE	Extinderea și modernizarea infrastructurii rutiere	Buget local	1,000
	5. ÎNFIINȚARE PARC INDUSTRIAL ÎN OȘORHEI	Sprrijinirea dezvoltării mediului de afaceri	POR; Buget local	9,600
	6. CENTRU PENTRU COLECTAREA SELECTIVĂ A DEȘEURILOR	Dezvoltarea serviciului de salubritate și de gestionare a deșeurilor.	POIM; Buget local	10,000
	7. AMENAJAREA DE PISTE PENTRU BICICLIȘTI (ORADEA – OȘORHEI, ORADEA – CHERIU, OȘORHEI – FUGHIU, ALPAREA – FELCHERIU)	Încurajarea utilizării bicicletei	Buget local	2,000

	8. REALIZAREA CADASTRĂRII TERITORIULUI COMUNEI OȘORHEI	Înregistrarea imobilelor proprietatea UAT în sistemul integrat de cadastru și carte funciară	Buget local	500
	9. AMENAJARE ZONĂ DE AGREMENT	Îmbunătățirea calității vieții	FEADR; Buget local	1,000
	10. ÎNFIINȚARE PIAȚĂ AGROALIMENTARĂ	Susținerea producătorilor locali în vederea fructificării resurselor existente	Buget local	3,500
	11. DIGITALIZAREA SERVICIILOR PUBLICE LOCALE ALE UAT COMUNA OȘORHEI, JUDEȚUL BIHOR	Cresterea gradului de digitalizare a serviciilor publice. Fructificarea avantajelor digitalizării în beneficiul cetățenilor.	POR Nord-Vest 2021-2027 Buget local	1.900
	12. BAZA ECVESTRĂ SPORTIVĂ ȘI TURISTICĂ	Îmbunătățirea calității infrastructurii sportive	FEDR	5.000
SERVICIILE PUBLICE	1. CREȘTEREA EFICIENȚEI ENERGETICE A SISTEMULUI DE ILUMINAT PUBLIC ÎN COMUNA OȘORHEI, JUDEȚUL BIHOR	Trecerea la un sistem de iluminat bazat pe tehnologia LED / Creșterea siguranței cetățenilor ca urmare a modernizării și extinderii iluminatului stradal	Fondul de Mediu; Buget local	936
	2. CONSTRUIRE CAPELĂ MORTUARĂ ȘI ÎMPREJMUIRE TEREN ÎN LOCALITATEA CHERIU	Dezvoltarea infrastructurii specifice pentru serviciile publice / Construirea unei capele dotate cu frigider pentru asigurarea serviciilor funerare	Buget local	617
	3. CONSTRUIRE CAPELA MORTUARĂ ȘI ÎMPREJMUIRE TEREN ÎN LOCALITATEA FELCHERIU	Dezvoltarea infrastructurii specifice pentru serviciile publice / Construirea unei capele dotate cu frigider pentru asigurarea serviciilor funerare	Buget local	500

	4.STAȚII REÎNCĂRCARE PENTRU VEHICULE ELECTRICE ÎN COMUNA OȘORHEI, JUDEȚUL BIHOR	Îmbunătățirea calității mediului prin reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră prin stimularea utilizării vehiculelor electrice	AFM Buget local	1.709
EDUCAȚIE ȘI CULTURĂ	1. CONSTRUIRE CREȘĂ ÎN LOCALITATEA OȘORHEI	Îmbunătățirea accesului la servicii de calitate și favorabile incluziunii în educație prin dezvoltarea infrastructurii	POR 2021 - 2027	960
	2. CONSTRUIRE CANTINĂ PENTRU ELEVI	Îmbunătățirea accesului la servicii de calitate și favorabile incluziunii în educație prin dezvoltarea infrastructurii	Buget local	600
	3. ÎNFIINȚAREA UNUI CENTRU AFTER-SCHOOL	Sprrijinirea accesului la educație a grupurilor vulnerabile_Înființarea unui centru After School la nivel local, care va duce la reducerea ratei abandonului școlar în cadrul unităților educaționale din comună și creșterea performanțelor școlare a elevilor cu părinți plecați la muncă în străinătate.	Programul Național de Dezvoltare Rurală; Programul de Cooperare Transfrontalieră Ungaria România; Buget local	480
	4. ASIGURAREA ACCESULUI ELEVILOR LA PROCESUL DE INVATARE IN MEDIUL ON-LINE IN COMUNA OȘORHEI, JUDEȚUL BIHOR	Îmbunătățirea condițiilor de desfășurare a actului educațional prin îmbunătățirea dotărilor din structurile de învățământ	Programul Operațional Competitivitate 2014-2020, AP 2 Tehnologia informației și comunicațiilor-TIC	700
	5. CRESTEREA EFICIENTEI ENERGETICE ÎN UNITATILE DE INVATAMANT DIN COMUNA OSORHEI, JUDEȚUL BIHOR	Reabilitarea și modernizarea infrastructurii școlare de la nivel local/ Modernizarea clădirilor cu destinație de unități de învățământ pentru creșterea eficienței energetice a acestora	Fondul de Mediu; Bugetul local	936
	6. CONSTRUIRE TRIBUNĂ LA STADIONUL DIN ALPAREA	Îmbunătățirea calității infrastructurii sportive	Buget local	532

	7. CONSTRUIREA, AMENAJAREA ȘI DOTAREA UNEI SĂLI DE SPORT	Îmbunătățirea calității infrastructurii sportive și educaționale pentru asigurarea unui proces educațional la standarde europene	PNDR; Programul de Cooperare Transfrontalieră Ungaria România; Buget local	4.800
--	---	--	--	-------

II.3 PROGRAME DE FINANȚARE DISPONIBILE LA NIVEL EUROPEAN ÎN PERIOADA 2021 -

Cadrul financiar multianual reprezintă un mecanism menit să asigure previzibilitatea cheltuielilor Uniunii Europene pe o perioadă de 7 ani și, în același timp, respectarea unei discipline bugetare stricte. Cadrul Financiar Multianual stabilește prioritățile politice pentru anii următori și reprezintă atât un cadru politic, cât și unul bugetar.

Cu alte cuvinte *„În ce domenii ar trebui să investească Uniunea mai mult sau mai puțin în viitor?”*

În acest sens, în vederea începerii fazei de structurare a priorităților și a bugetului total alocat pentru perioada 2021 - 2027, în luna mai a anului 2018 Comisia Europeană a publicat propunerea privind pachetul legislativ privind Politica de Coeziune (PC) 2012-2027, care cuprinde:

- Regulamentul privind prevederile comune (CPR)
- Regulamentul privind Fondul european de dezvoltare regională (FEDR) și Fondul de coeziune (FC)
- Regulamentul privind cooperarea teritorială
- Regulamentul privind mecanismul de cooperare transfrontalieră
- Regulamentul privind „Fondul social european plus” (FSE+)

În acest context, Regulamentul privind prevederile comune conține un set unic de norme pentru 7 fonduri UE implementate în gestiune partajată, respectiv:

- 1. Fondul european de dezvoltare regională**
- 2. Fondul de coeziune**
- 3. Fondul social european+**
- 4. Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime (FEPAM)**
- 5. Fondul pentru azil și migrație (FAMI)**
- 6. Fondul pentru securitate internă (ISF) și**
- 7. Instrumentul pentru frontiere externe și vize (IBMF)**

Plecând de la aceste propuneri, în urma diferitelor negocieri ce au avut loc în perioada 2018 - 2020, Consiliul European a convenit asupra **bugetului pe termen lung al Uniunii Europene pentru perioada 2021-2027, care va valora 1.074,3 miliarde EUR**. Astfel, în perioada 2021-2027, politica de coeziune va susține în special investițiile publice pentru obiectivele de tranziție ecologică și digitală.

Obiectivele de politică includ:

1. **O Europă mai inteligentă**, prin inovare, digitalizare, transformare economică și sprijinirea întreprinderilor mici și mijlocii.
2. **O Europă mai verde**, fără emisii de carbon, punerea în aplicare a Acordului de la Paris și investiții în tranziția energetică, energia din surse regenerabile și combaterea schimbărilor climatice.
3. **O Europă conectată**, cu rețele strategice de transport și digitale.
4. **O Europă mai socială**, pentru realizarea pilonului european al drepturilor sociale și sprijinirea calității locurilor de muncă, a învățământului, a competențelor, a incluziunii sociale și a accesului egal la sistemul de sănătate.
5. **O Europă mai apropiată de cetățenii săi**, prin sprijinirea strategiilor de dezvoltare conduse la nivel local și a dezvoltării urbane durabile în UE.

Pentru a traduce în practică obiectivele de politică în funcție de nevoile sale de dezvoltare, România a propus următoarele Programe Operaționale, la care se adaugă diverse alte programe de cooperare teritorială relevante:

I. Programe operaționale aferente implementării politicii de coeziune la nivel național:

1. Programul Operațional Tranziție Justă (POTJ)
2. Programul Operațional Dezvoltare Durabilă (PODD)
3. Programul Operațional Transport (POT)
4. Programului Operațional Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare (POCIDIF)
5. Programul Operațional Sănătate (POS)
6. Programul Operațional Educație și Ocupare (POEO)
7. Programul Operațional Incluziune și Demnitate Socială (POIDS)
8. Programe Operaționale Regionale
9. Programul Operațional Asistență Tehnică

II. Alte programe de cooperare teritorială cu relevanță pentru Zona Metropolitană Oradea:

1. Interreg VI- România-Ungaria
2. Programul Transnațional Dunărea
3. Programul Interreg Europa 2021-2027

4. Programul URBACT IV**5. Programul Interact IV****6. Programul ESPON****NextGenerationEU**

este un instrument temporar de redresare în valoare de 750 de miliarde EUR, menit să contribuie la repararea daunelor economice și sociale imediate provocate de pandemia de coronavirus. Acesta are la bază trei piloni:

- instrumente de sprijinire a eforturilor depuse de statele membre pentru a se redresa, pentru a remedia consecințele crizei și pentru a ieși mai puternice din această încercare;
- măsuri de stimulare a investițiilor private și de sprijinire a întreprinderilor aflate în dificultate;
- consolidarea principalelor programe ale UE pentru a valorifica învățămintele desprinse din criză, pentru a spori soliditatea și reziliența pieței unice și pentru a accelera dubla tranziție verde și digitală.

Mecanismul de Redresare și Reziliență

Mecanismul European de Reziliență și Redresare este elementul central al Instrumentului NextGenerationEU, cu împrumuturi și granturi în valoare de 672,5 miliarde de euro, disponibile pentru sprijinirea reformelor și a investițiilor întreprinse de țările Uniunii Europene. Mecanismul va avea 6 direcții prioritare de finanțare:

1. Tranziția verde, inclusiv biodiversitatea
2. Transformarea digitală
3. Coeziunea economică și competitivitatea
4. Coeziunea socială și teritorială
5. Reacția la criză instituțională și pregătirea pentru criză
6. Politici pentru următoarea generație, copii și tineri, inclusiv educație și abilități

Statele membre lucrează la planurile lor de redresare și reziliență pentru a accesa fonduri din cadrul Mecanismului European de Reziliență și Redresare.

Planul Național de Redresare și Reziliență

Planul Național de Redresare și Reziliență (PNRR) reprezintă un document strategic, elaborat în cadrul Mecanismului de Redresare și Reziliență, parte a pachetului de relansare economică Next Generation EU.

Planul urmărește 3 obiective strategice:

- A. Ameliorarea stării economice a României urmare a crizei pandemice
- B. Consolidarea capacității de reziliență
- C. Asigurarea unei creșteri economice pe termen lung

Principalele particularități ale PNRR sunt:

- Reprezintă un plan strategic complementar cu Politica de Coeziune
- Promovează investițiile în infrastructură
- Respectă viziunea de tranziție verde și digitalizare
- Promovează investiții în mediul de afaceri
- Aloacă investiții în capacitatea de reziliență în criză
- Este complementar cu măsurile și politicile de coeziune socială (educație și ocupare, incluziune și demnitate socială)

II.4 MONITORIZAREA IMPLEMENTĂRII STRATEGIEI DE DEZVOLTARE

Monitorizarea implementării strategiei de dezvoltare durabilă pentru perioada 2021-2027 are drept scop atât aprecierea gradului de realizare al activităților propuse de document, per ansamblu, cât și fundamentarea eventualelor revizuirii și modificări ale direcțiilor de dezvoltare, obiectivelor, Țintelor, planurilor de măsuri și acțiuni.

Monitorizarea va fi realizată în permanență și va consta în verificarea implementării activităților și programelor realizate, corelarea rezultatelor obținute cu obiectivele propuse, colectarea datelor necesare pentru popularea bazei de date a indicatorilor de monitorizare etc. Pe lângă evaluarea activității de implementare a strategiei, această activitate contribuie la o îmbunătățire a coordonării proiectelor realizate în profil teritorial.

Activitatea de monitorizare și evaluare a implementării Strategiei de Dezvoltare Durabilă a Comunei Oșorhei pentru perioada 2021-2027 este similară celor din celelalte unități teritorial-administrative din Zona Metropolitană Oradea, iar la nivel metropolitan, activitatea de monitorizare și evaluare va sintetiza rezultatele locale, adăugând informații privind proiectele metropolitane.

La perioade mai mari de timp (3-5 ani) sau în cazul unor schimbări socio-economice sau administrative majore, se recomandă să se efectueze o revizuire a documentului strategic. Orientativ, se recomandă o reactualizare a portofoliului de proiecte în anul 2022 (în momentul în care există informații complete cu privire la finanțările structurale disponibile pentru următoarea perioadă de programare).

Principala funcțiune a indicatorilor este de a răspunde cerințelor de monitorizare pe care Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă – Orizonturile 2013 - 2020 - 2030 le exprimă, asociate cu termenele Țintelor propuse care, la rândul lor, reprezintă angajamentele politice legate de obiectivele strategice ale dezvoltării durabile.

Indicatorii prezenți în baza de date sunt construiți pe baza informațiilor disponibile la Institutul Național de Statistică, Direcția Județeană de Statistică Bihor, la Agenția de Protecție a Mediului Bihor, Consiliul Județean Bihor, Agenția de Dezvoltare Regională Nord – Vest, UAT Oșorhei etc.

Setul de indicatori de dezvoltare durabilă pentru România este structurat pe obiectivele Strategiei Naționale de Dezvoltare Durabilă - Orizonturile 2013 - 2020 - 2030, cu ierarhizare pe trei niveluri:

- nivelul 1: indicatori principali (de bază);
- nivelul 2: indicatori complementari, utilizabili pentru monitorizarea și revizuirea programelor de dezvoltare durabilă;

- nivelul 3: indicatorii de progres ai Strategiei Naționale pentru Dezvoltare Durabilă a României, acoperind pachetul de politici pe care aceasta le generează, inclusiv a celor care nu sunt cuprinse în Strategia UE.

Astfel definit, setul de indicatori poate constitui o bază solidă pentru monitorizarea periodică a progreselor înregistrate în îndeplinirea obiectivelor strategice ale dezvoltării durabile. Sistemul de indicatori de dezvoltare durabilă pentru România integrează - într-o structură piramidală, indicatori economici, sociali și de mediu, utilizabili pentru evaluarea tridimensională a dezvoltării durabile și este armonizat și congruent cu sistemul de indicatori utilizat la nivelul UE, urmărind cei trei piloni de bază:

- arhitectură: structură ierarhică pe teme, sub-teme, domenii de intervenție;
- concepte, definiții, clasificări și nomenclatoare asociate;
- metode de calcul.

SET DE INDICATORI UTILIZAȚI

1. CONDIȚII DE LOCUIRE

1.A. Intensitatea de locuire

indicatori	modalitate de calcul
<i>Intensitatea de locuire</i>	=Suprafața intravilană / suprafața totală * 100; u.m.: %; sursa: INS, DJS;
<i>Densitatea urbană</i>	=Populația / suprafața intravilană; u.m.: locuitori/km ² ; sursa: INS, DJS;

1.B. Mediu

indicatori	modalitate de calcul
<i>Spații verzi pe cap de locuitor</i>	=Suprafața spațiilor verzi amenajate / populație totală; u.m.: m ² /locuitor; sursa: INS, DJS;
<i>Pondere spațiilor verzi din suprafața urbană totală</i>	=Suprafața spațiilor verzi amenajate / suprafața totală * 100; u.m.: %; sursa: INS, DJS;

1. C. Locuințe

indicatori	modalitate de calcul
<i>Gradul de solicitare a teritoriului pentru locuire</i>	=Suprafața locuințelor / suprafața intravilană *1000; u.m.: m ² / 1000 m ² ; sursa: INS, DJS;
<i>Densitatea locuințelor</i>	=Număr de locuințe / suprafața intravilană; u.m.: locuințe/km ² ; sursa: INS, DJS;
<i>Disponibilitatea locuințelor</i>	=Suprafața locuibilă existentă / populație totală; u.m.: m ² locuințe / locuitor; sursa: INS, DJS;
<i>Suprafața medie a unei locuințe</i>	= Suprafața locuibilă existentă / locuințe existente; u.m.: m ² ; sursa: INS, DJS;
<i>Număr mediu de camere al unei locuințe</i>	= Camere pentru locuit existente / locuințe existente; u.m.: camere; sursa: INS, DJS;
<i>Suprafața medie a unei camere pentru locuit</i>	= Suprafața locuibilă existentă / camere pentru locuit existente; u.m.: m ² ; sursa: INS, DJS;

2. INFRASTRUCTURĂ FIZICĂ	
2. A. Drumuri	
indicatori	modalitate de calcul
Densitatea străzilor	=Lungimea străzilor / suprafața totală; u.m.: km drum/km ² ; sursa: INS, DJS;
Gradul de modernizare a străzilor	=Lungimea străzilor modernizate / lungimea totală a străzilor * 100; u.m.: %; sursa: INS, DJS;
2. B. Utilități	
indicatori	modalitate de calcul
Densitatea rețelei de distribuție a apei potabile	=Lungimea rețelei de distribuție a apei / suprafața intravilană; u.m.: km rețea/km ² ; sursa: INS, DJS;
Gradul de utilizare a capacității de producere a apei	=Capacitatea totală de producere a apei / cantitatea de apă consumată * 100; u.m.: %; sursa: INS, DJS;
Gradul de conectare la rețeaua de canalizare	=Gospodării conectate / Numărul total de gospodării; u.m.: % sursa: INS, DJS;
3. DEMOGRAFIE ȘI FORȚĂ DE MUNCĂ	
3. A. Populație	
indicatori	modalitate de calcul
Densitatea populației	=Populația totală / suprafața totală; u.m.: locuitori/km ² ; sursa: INS, DJS;
Rata de dependență demografică	=Numărul persoanelor în afara vârstei legale de muncă / Numărul persoanelor în vârstă legală de muncă * 1000; u.m.: %; sursa: INS, DJS;
Rata sporului natural	=Soldul sporului natural / populație totală * 1000; u.m.: ‰; sursa: INS, DJS;
Rata de fertilitate	=Numărul nou-născuților vii / populație feminină în vârstă fertilă * 1000; u.m.: ‰; sursa: INS, DJS;
Rata sporului migrator intern	=Soldul schimbărilor de domiciliu / populație totală * 1000; u.m.: ‰; sursa: INS, DJS;
3. B. Forță de muncă	
indicatori	modalitate de calcul
Rata de ocupare a forței de muncă	=Populația ocupată / resurse de muncă; u.m.: %; sursa: INS, DJS;
Rata de înlocuire a forței de muncă	=Numărul persoanelor sub vârsta legală de muncă (0-14 ani) / o treime din numărul persoanelor aflate în vârstă legală de muncă * 1000; u.m.: %; sursa: INS, DJS;
4. NIVEL DE TRAI	
indicatori	modalitate de calcul
Durata medie a vieții	=numărul total de om-ani trăiți de întreaga populație / numărul de supraviețuitori în vârstă de 0 ani; u.m.: ani; sursa: INS, DJS, pe baza tabelelor de mortalitate;

Vârsta medie a soțiilor - feminin	=suma căsătoriilor înregistrate pe fiecare vârstă ponderate cu vârstele pentru care s-au înregistrat căsătorii / suma totală a vârstelor anuale nupțiale; U.m.: ani; sursa: INS, DJS;
Rata mortalității infantile	=numărul deceselor infantile / numărul născuților vii * 1000; u.m.: ‰; sursa: INS, DJS;
Gradul de dotare cu autoturisme	=numărul autoturismelor înmatriculate / populația totală * 100; u.m.: ‰; sursa: INS, DJS, Politia Rutieră;
Suprafața medie a unei locuințe terminate	= Suprafața locuibilă a unei locuințe terminate / număr de locuințe terminate; u.m.: m ² ; sursa: INS, DJS;
Consum casnic mediu lunar de apă	=Cantitatea de apă potabilă distribuită lunar populației existente / populație totală; u.m.: m ³ / locuitor; sursa: INS, DJS;
Gradul de acoperire cu abonamente TV	=numărul abonamentelor TV / populația totală * 100; u.m.: ‰; sursa: INS, DJS;

5. ECONOMIE

5. A. Activitate economică generală

indicatori	modalitate de calcul
Rezultatul financiar al mediului de afaceri	=Cifra de afaceri a unităților locale / populația totală; u.m.: lei / locuitor; sursa: INS, DJS;
Densitatea IMM	Numărul total al IMM / populație totală * 1000; u.m.: ‰; sursa: INS, DJS;
Ponderea sectorului privat în economia locală	=Număr de salariați din sectorul privat / Număr total de salariați * 100; u.m.: ‰; sursa: INS, DJS;
Ponderea populației ocupate în activități neagricole din totalul populației ocupate	=Populație ocupată în activități neagricole / Populație ocupată * 100; u.m.: ‰; sursa: INS, DJS;
Ponderea consumului industrial de apă	Consum industrial de apă / consum total de apă * 100; U.m. ‰; sursa: INS, DJS;

5. B. Construcții

indicatori	modalitate de calcul
Locuințe noi	=Suprafața locuințelor pentru care s-a obținut autorizație de construcție / populația totală * 1000; u.m.: m ² /1000 loc; sursa: INS, DJS;
Clădiri noi, altele decât locuințe	=Suprafața clădirilor, altele decât locuințe, pentru care s-a obținut autorizație de construcție / populația totală * 1000; u.m.: m ² /1000 loc; sursa: INS, DJS;

5. C. Turism

indicatori	modalitate de calcul
Mărimea medie a unei unități de cazare turistică	=Capacitatea de cazare existentă / unități de cazare existente; u.m.: locuri; sursa: INS, DJS;

<i>Densitatea locurilor de cazare existente</i>	=Capacitatea de cazare existentă / suprafața intravilană; u.m.: locuri/km ² ; sursa: INS, DJS;
<i>Indicele de utilizare netă a capacității de cazare</i>	=Capacitatea de cazare în funcțiune / înnoptări turistice * 1000; u.m.: %; sursa: INS, DJS;

6. SERVICII PUBLICE

6. A. Sănătate

indicatori	modalitate de calcul
<i>Disponibilitatea personalului medical calificat</i>	=Personal medico-sanitar calificat / populația totală * 1000; u.m.: personal calificat / 1000 locuitori; sursa: INS, DJS; DSP;
<i>Densitatea cabinetelor medicale de familie</i>	=Cabinete medicale de familie / populația totală * 10.000; u.m.: cabinete medicale de familie / 10.000 locuitori; sursa: INS, DJS; DSP;
<i>Densitatea farmaciilor</i>	=Farmacii / populația totală * 10.000; u.m.: farmacii / 10.000 locuitori; sursa: INS, DJS; DSP;

6. B. Educație

indicatori	modalitate de calcul
<i>Dotarea cu TIC a unităților de învățământ</i>	=Numărul PC-urilor deținute de unitățile de învățământ / populația școlară * 1000; u.m.: PC-uri / 1.000 elevi; sursa: INS, DJS;
<i>Capacitatea unităților de învățământ</i>	= Populația școlară / săli de clasă și cabinete; u.m.: elevi / sală; sursa: INS, DJS, ISJ;
<i>Gradul de solicitare a cadrelor didactice</i>	=Numărul elevilor din învățământul primar și gimnazial / numărul cadrelor didactice din învățământul primar și gimnazial u.m.: elevi / cadru didactic; sursa: INS, DJS, ISJ;

6. C. Cultură

indicatori	modalitate de calcul
<i>Indicele de cuprindere la lectură</i>	=Numărul abonaților bibliotecilor publice / populația totală; u.m.: %; sursa: INS, DJS;
<i>Indicele de circulație a documentelor</i>	=Volume eliberate / volume existente în bibliotecile publice * 100; u.m.: %; sursa: INS, DJS;
<i>Indicele de lectură a cititorilor</i>	=Volume eliberate / cititori în bibliotecile publice * 100; u.m.: %; sursa: INS, DJS;
<i>Capacitatea sălilor de spectacole</i>	=Locuri disponibile în săli de spectacole / populația totală * 10.000; u.m.: locuri / 10.000 locuitori; sursa: INS, DJS;

CAPITOLUL III – DIMENSIUNEA DEZVOLTĂRII ZONEI METROPOLITANE ORADEA

III.1 PRINCIPALELE DIRECȚII DE DEZVOLTARE LA NIVELUL ZONEI METROPOLITANE

ORADEA

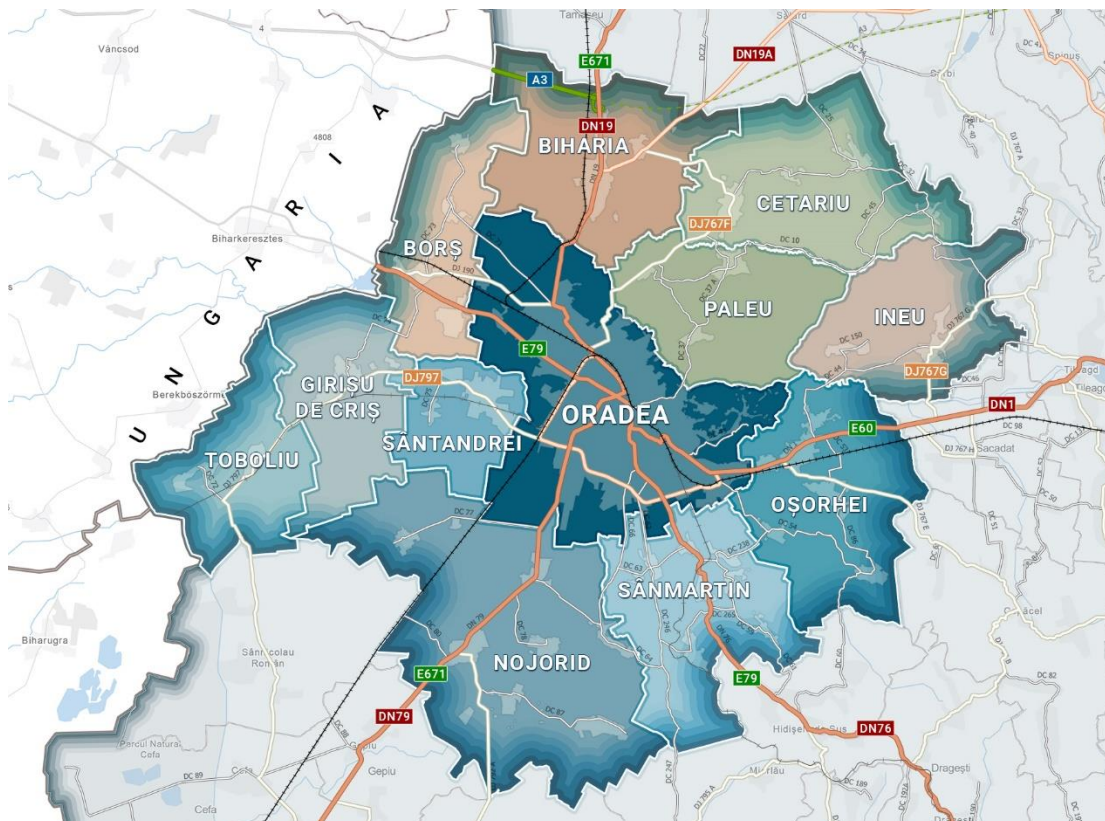
În ceea ce privește organizarea instituțională, începând cu anul 2005, prin asocierea Municipiului Oradea cu alte 11 unități teritoriale - administrative localizate în aria de proximitate, (comunele Biharia, Borș, Cetariu, Girișu de Criș, Ineu, Nojorid, Oșorhei, Paleu, Toboliu, Sânmartin și Sântandrei) a fost creată **Asociația de Dezvoltare Intercomunitară ZONA METROPOLITANĂ ORADEA (A.D.I.ZMO)**.

Scopul asocierii, stabilit prin documentele de constituire, este de a stimula și sprijini creșterea prosperității teritoriului metropolitan, respectiv ridicarea bunăstării cetățenilor acestuia, direcția de orientare fiind creșterea continuă a calității vieții, în contextul formării în perspectivă a unui spațiu urbanistic comun, urmărind implementarea tuturor principiilor necesare asigurării unei coeziuni teritoriale.

Obiectivele specifice stabilite țin de alinierea Zonei Metropolitane Oradea la standardele economice și sociale euro-atlantice, în consens cu cele naționale, de instaurare în teritoriul metropolitan a unui climat de piață aliniat procedurilor competiționale internaționale și, nu în ultimul rând, de creștere a coeziunii economice și sociale.

Între principalele direcții de activitate ale A.D.I.ZMO regăsim elemente legate de promovarea unei strategii coerente de dezvoltare durabilă, de aplicare a unor politici publice care să permită valorificarea potențialului existent, de atragere, facilitare și sprijinire a investițiilor directe, respectiv de elaborare a unor proiecte cu impact major pentru sustenabilitatea zonei.

De asemenea, ca membru fondator al F.Z.M.A.U.R. - Federației Zonelor Metropolitane și Aglomerărilor Urbane din România, A.D.I.ZMO își asumă obiectivele dezvoltării metropolitane și la nivel național: asigurarea egalității de șanse și incluziunea socială a grupurilor defavorizate, dezvoltarea economiei locale prin atragerea de investiții, dezvoltarea învățământului și perfecționarea continuă a resurselor umane, precum și modernizarea și extinderea serviciilor de utilități publice.

Harta administrativă - Zona Metropolitană Oradea

Principalii indicatori prin care se reflectă rolul Zonei Metropolitane Oradea în ceea ce privește dezvoltarea județului Bihor se referă atât la gradul de conectivitate, mobilitate, accesul la infrastructuri, servicii publice cât și la dezvoltarea socio-economică :

1. Fluxuri de trafic

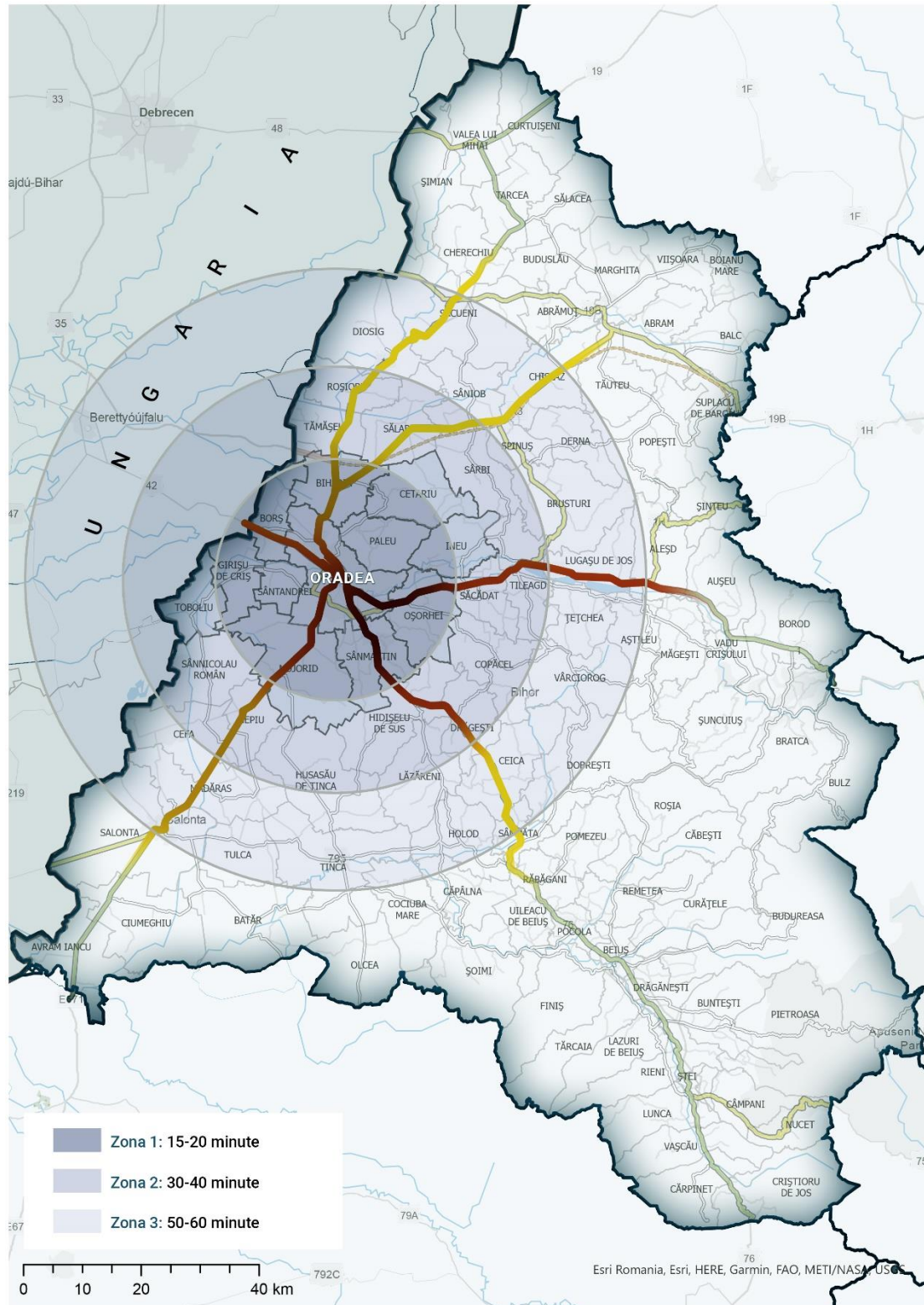
Cea mai mare parte a fluxurilor de trafic recenzate la 12 ore pe ambele sensuri la nivelul județului Bihor se concentrează în Zona Metropolitană Oradea, pe relația înspre și dinspre Cluj-Napoca (Oșorhei), Beiuș (Sânmartin) respectiv înspre și dinspre Ungaria (Borș).

2. Număr de navetiști

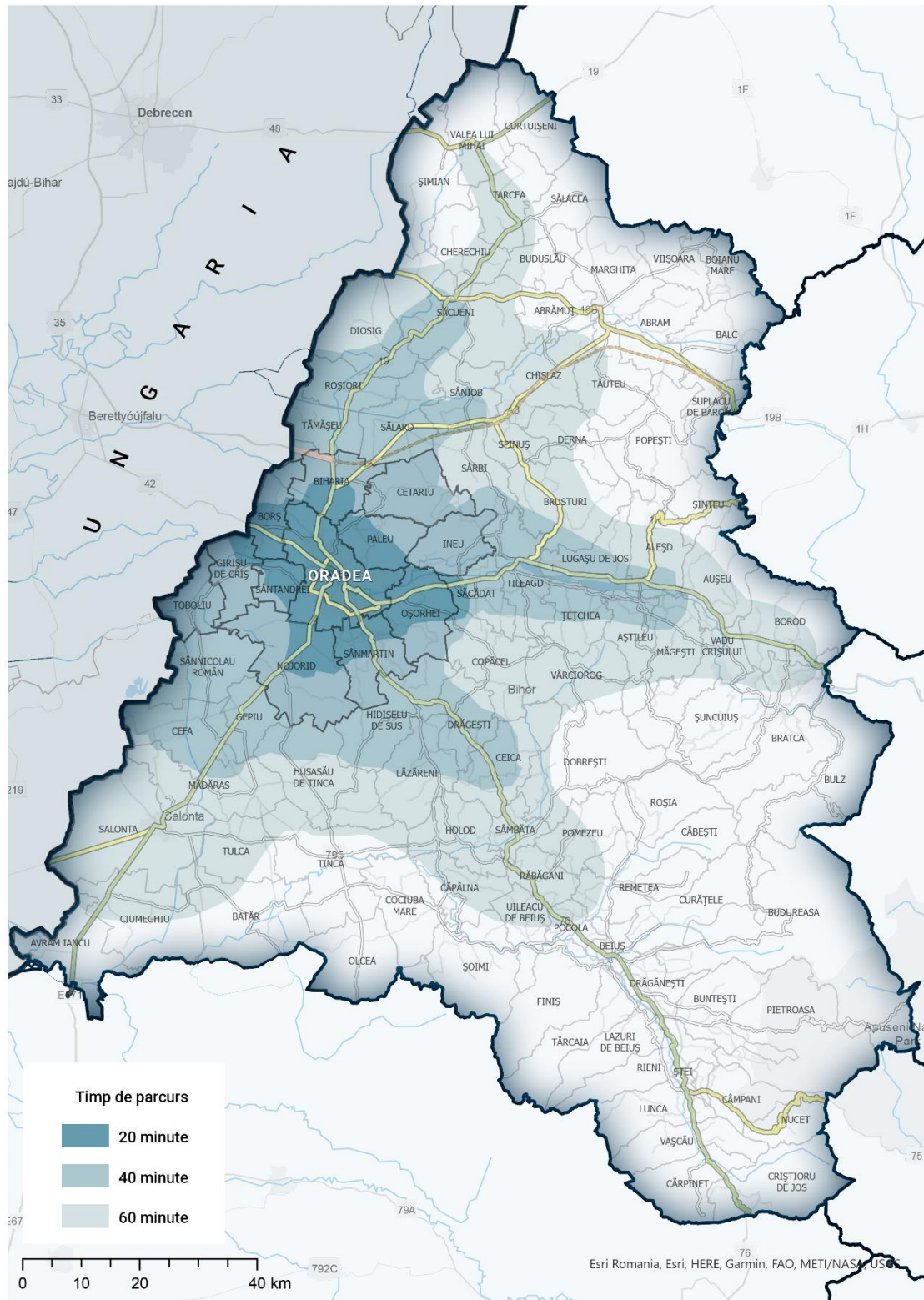
Total navetiști pe relația Municipiul Oradea - localități din județul Bihor: aproximativ 25.000 persoane/zi. (autoturisme + transport public). În fiecare zi sunt operate peste 400 curse pe relația Municipiul Oradea - restul localităților din județul Bihor.

Repartizarea pe direcții a acestor curse este următoarea:

- Din direcția Valea lui Mihai – Marghita sosesc la stația Gara CFR Oradea 79 de curse de pe traseele județene, dintre care 53 au lungime peste 30 km și 26 au sub 30 km.
- Din direcția Aleșd – Tileagd sosesc la stația de lângă Poliția Rutieră (str. Clujului) în total 137 de curse, dintre care 66 depășesc lungimea de peste 30 km iar 71 sunt mai scurte de 30 km.
- Din direcția Salonta – Arad sosesc la stația Livella în total 145 de curse, dintre care 60 au lungime peste 30 de km, iar 85 sunt mai scurte de 30 de km.
- Din direcția Beiuș – Ștei sosesc în Autogara Nufărul în total 57 de curse, dintre care 36 au lungime peste 30 de km și 21 au sub 30 km.

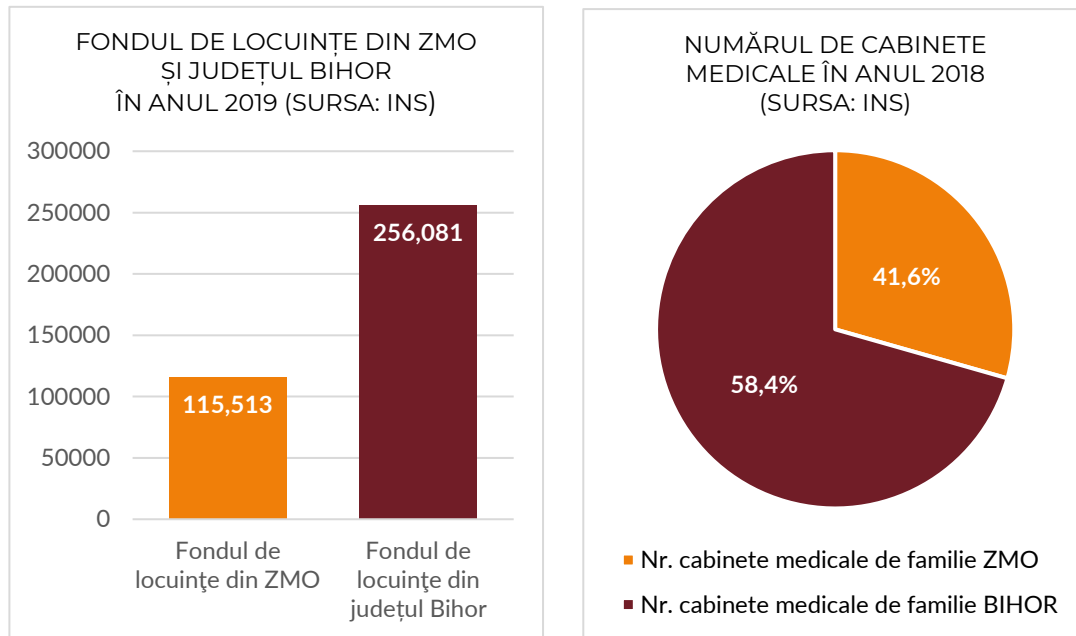
Fluxuri de trafic în ZMO- Sursa datelor: Recensământ de trafic, Planul de Mobilitate Urbană Oradea (2016)

Gradul de conectare rutieră a Municipiului Oradea cu localitățile din ZMO și celelalte localități din județul Bihor exprimat în timp

3. Locuințe: 45% din numărul total de locuințe din județul Bihor sunt situate în Zona Metropolitană Oradea.

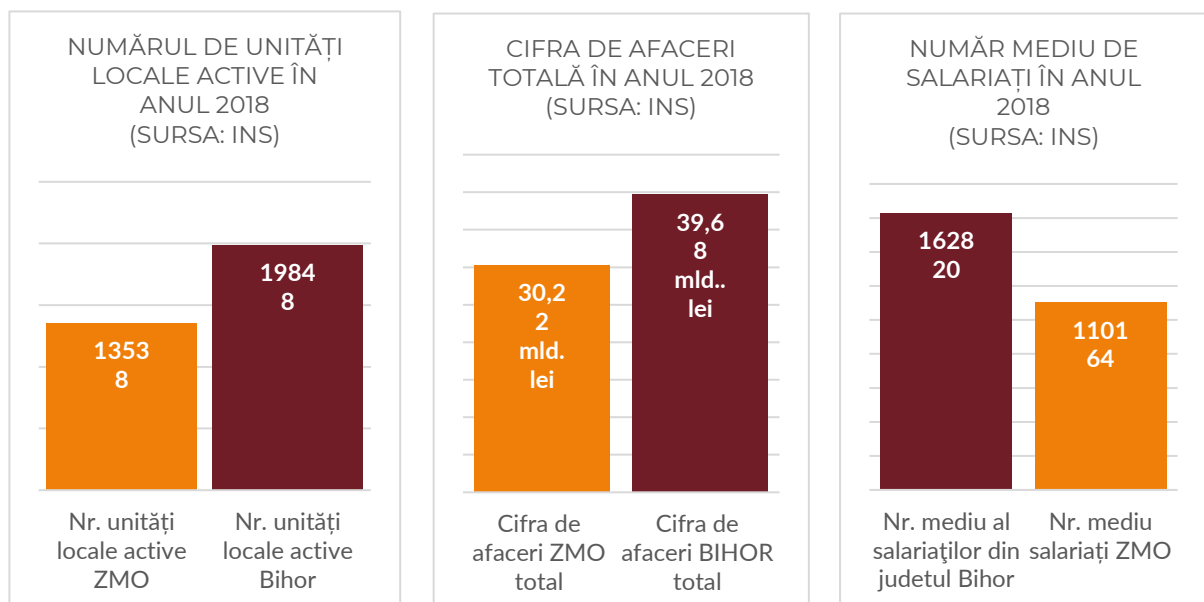
4. Cabinete medicale de familie: 41,6% din numărul total de cabinete medicale de familie din județul Bihor se află în Zona Metropolitană Oradea.

5. Unități locale active: 68% din numărul total de unități locale active își derulează activitatea în Zona Metropolitană Oradea

6. Cifra de afaceri totală: 76% din cifra de afaceri totală realizată de unitățile locale active din județul Bihor este generată de unitățile locale active din Zona Metropolitană Oradea

7. Numărul de salariați: 68% din numărul total al salariaților din județul Bihor lucrează în Zona Metropolitană Oradea

III.2 PRIORITĂȚI DE DEZVOLTARE LA NIVEL METROPOLITAN PENTRU PERIOADA 2021-2027

Din perspectiva dezvoltării economice, a creării locurilor de muncă, a furnizării serviciilor medicale, educaționale și sociale, sfera de influență a Municipiului Oradea, calculată în raport cu celelalte centre urbane din regiune, se întinde până la 50 de km distanță de municipiu, justificând astfel rolul determinant asupra localităților din județul Bihor.

Astfel, creșterea masei demografice și economice în jurul Municipiului Oradea este o necesitate ce contribuie la îmbunătățirea capacității de atragere de noi investiții în regiune, respectiv de multiplicare a oportunităților la acest nivel, mai ales având în vedere contextul concurențial pentru atragerea de capital și oameni, în care este implicat Municipiul Oradea în raport cu celelalte orașe din vestul și nord – vestul țării, respectiv Cluj-Napoca, Timișoara, Arad, sau Debrețin din Ungaria.

Din multitudinea de funcțiuni, pe care trebuie să le îndeplinească Municipiul Oradea (orașul turiștilor, orașul antreprenor, orașul informațional, orașul locuitorilor) cea legată de **Orașul metropolitan** este una dintre cele mai importante, din perspectiva dezvoltării sale pe termen lung. Acest aspect este important, deoarece urbanizarea policentrică a comunelor limitrofe Municipiului Oradea va asigura dezvoltarea durabilă a orașului și va satisface nevoile privind creșterea calității vieții locuitorilor din această zonă.

Tendința de transformare treptată în oraș metropolitan este justificată și de migrarea populației din oraș spre periferii, inclusiv spre comunele limitrofe, datorită satisfacerii confortului de acces la spațiu verde și aer curat nepoluat ori a lipsei de zgomot, agitație și stres ce caracterizează zonele aglomerate din oraș.

În acest context, rolul Zonei Metropolitane Oradea este de a planifica și contribui la distribuirea echilibrată a diferitelor funcțiuni teritoriale dinspre Municipiul Oradea spre comunele asociate prin proiectarea unui model de dezvoltare spațială policentrică, care să permită crearea mai multor subzone de integrare economică și consolidarea unui sistem integrat de servicii și utilități publice, evoluția acestui sistem depinzând de modelele de așezări umane care au fost/vor fi planificate să se dezvolte, de consum, de organizarea producției și de infrastructura disponibilă.

**INVESTIȚII PROPUSE LA NIVEL METROPOLITAN ÎN
INFRASTRUCTURA RUTIERĂ 2021 – 2027**

Nr.	Denumirea investiției	UAT- uri implicate	Buget estimat mil. euro	Sursă de finanțare
1	Drum de legătură între Municipiul Oradea și Comuna Sânmartin	Oradea Sânmartin	20	POIM
2	Centura ocolitoare a localității Biharia	Biharia	10	POIM
3	Centura ocolitoare a localității Oșorhei	Oradea Oșorhei	9	POIM
4	Drum de legatură între Municipiul Oradea (strada Beldiceanu) și Comuna Paleu (Săldăbagiu de Munte)	Oradea Paleu	3.6	POIM
5	Centura ocolitoare a localității Sântandrei	Sântandrei	10	POIM
6	Drum de legătură între Comuna Paleu (Hexol / strada Viilor) și Comuna Biharia (centura Biharia)	Paleu Biharia	6	POIM
7	Drum de legătură între Municipiul Oradea (cartier Grigorescu) și Comuna Nojorid (DN 79 / DC 64)	Oradea Nojorid	8,5	-
8	Drum de legatură între Municipiul Oradea - Comuna Sânmartin - Comuna Nojorid (localitatea Apateu) etapa II	Oradea Sânmartin Nojorid	5.5	-
9	Drum de legatură între Comuna Girișu de Criș (Tărian) și Comuna Borș (Sântion / DN1)	Girișu de Criș Borș	10	-
10	Drum de legatură între Cartierul Grigorescu (Oradea) – Cartierul de tineri Cihei-Cordău- USA OIL (Sânmartin)	Oradea Sânmartin	7.5	-
11	Drum de legătură între Comuna Sânmartin (localitatea Rontău - localitatea Cheri) - Comuna Oșorhei	Sânmartin Oșorhei	7	-
12	Intersecție Drum Expres Oradea - Arad cu Drumul de legătură de la centura Oradea la A3 (girație km3)	Oradea Sântandrei	-	CNAIR
13	Drum de legătură de la centura Oradea (girație Calea Sântandrei) la Autostrada Transilvania (A3)	Oradea Sântandrei Borș Biharia	158	POIM
14	Creșterea mobilității și sporirea siguranței rutiere prin amenajarea denivelată a intersecțiilor în zona străzii Meșteșugarilor	Oradea	6	-

	cu strada Ovidiu Densușianu și Magistrala C.F. Timișoara – Arad – Oradea			
15	Legătura Calea Aradului – Strada Ogorului	Oradea	1.2	-
16	Lărgire de la 2 la 4 benzi a Străzii Matei Corvin prin lărgirea Pasajului inferior de la km 118+508,5 a Căii Ferate 328 Arad – Oradea	Oradea	3	-
17	Realizare bandă de accelerare pe breteaua de virare dinspre direcția Borș înspre Arad în cadrul Nodului rutier DN1 - Centura Oradea	Oradea	0.5	-
18	Coridor de mobilitate urbană durabilă în Piața Emanuil Gojdu din Oradea - Etapa I	Oradea	17	-
19	Amenajare bretele pentru virare la dreapta și realizare coridor pietonal și ciclistic la intersecția DN 79 cu Strada Ogorului	Oradea	0.95	-
20	Realizarea unui pasaj pietonal și ciclistic suprateran peste șoseaua de centură în zona străzii Traian Blajovici	Oradea	3.4	-
21	Inel de centură la nivelul Zonei Metropolitane Oradea	Membrii ZMO	430	POIM
22	Piste de biciclete la nivelul Zonei Metropolitane Oradea	Membrii ZMO	-	-
23	Rețea de transport feroviar la nivelul ZMO (Transport public / Tramvai) Cheresig – Oradea – Sânmartin	Membrii ZMO	-	-
24	Drum expres Oradea – Arad	Consiliul Județean Bihor, Municipiul Oradea, Consiliul Județean Arad, Municipiul Arad	1000	POIM

U
N
G
A
R
I
A

ORADEA

Avram Iancu
Parc

PRIMĂRIA COMUNEI OȘORHEI

Adresă: comuna Oșorhei, nr. 71, Județul Bihor, Cod poștal 417360

Telefon/Fax: 0259 313 213

e-mail: primaria.osorhei@cjbihor.ro

www.primaria-osorhei.ro

